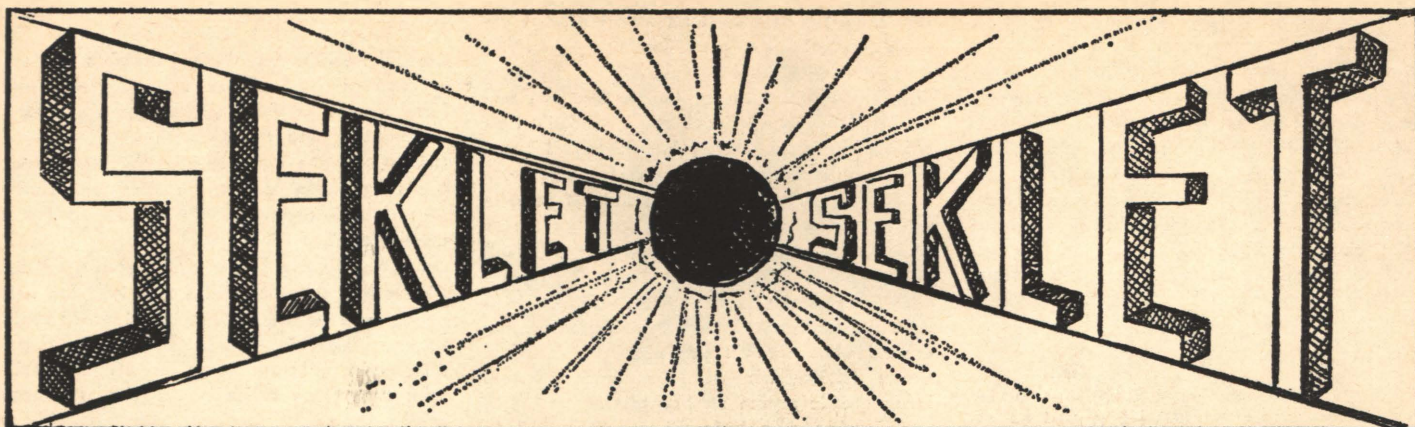

Nr 3 Årgång 16 1969

Lösnummer 2:50 inkl. moms.

Frithiof Hallman:

GANDHI

Till 100-årsminnet av hans födelse

I år är det 100 år sedan Gandhi föddes, mannen som befriade Indien genom sina läror och sitt offer. Han såg dagens ljus i Porbandar — den vita staden vid Omansundet, en del av den mäktiga Indiska oceanen — den 2 oktober 1869. Hans fullständiga namn var Mohandas Karamchand Gandhi, men de flesta människorna i Indien brukade oftast kalla honom för Bapu (fader), medan han i västerlandet mest kallades för Mahatma, den stora själen, ett ord som härstammar från en av Indiens heliga böcker, Upanishaderna, där ordet kännetecknade det högsta väsendet, Gud.

En österländsk Franciscus

— Ful som Sokrates, skrev en av vår tids filosofer om honom. Det är möjligt att hans utstående öron och hans senare i livet tandlösa mun kom filosofen i fråga att kalla honom för ful, men det kan knappast ha varit på grund av hans ögon, vilka tycks ha gjort ett outplånligt intryck på alla som träffat den store lille mannen. Hans ögon var stora och uttrycksfulla, "besjälade", hela hans ansikte vittnade om tålmod, vaksamhet, klokhet och tycktes utstråla en oändlig kärlek som omfattade inte bara människorna utan även djuren. Hans vänner brukade säga att han var oskuldsfull som ett barn, mild och hövlig, och somliga jämförde honom t. o. m. med västerlandets Franciscus av Assisi, en jämförelse som inte kan anses vara alltför överdriven när man tänker på Gandhis enkla klädsel, hans självvävda grova linneskynte och hans trätöfflor. Gandhi, denna sällsynt anspråkslösa människa, som mest levde som en asket, tyckte inte om att bli kallad för en helig man. — Den stora massan har, skrev han i sin dagbok, gjort mig sjuk med sin tanklösa dyrkan. Förutom med Franciscus har han i västerlandet även jämförts med Jesus, på grund av sin etik och sin människokärlek. Jesu Bergspredikan hade gjort ett djupt och outplånligt intryck på Gandhi, i synnerhet genom den stora enkelheten han här fann och idén om kärlekens universella väsen.

Då både Gandhis far och farfar hade varit framstående ämbetsmän, skulle även ynglingen utbildas till att bli en statens och folkets tjänare. Nittonåringen, som gav sig i väg till England, för att där utbildas till advokat, hade emellertid efter gammal indisk sed, förlovats som åttaåring och bortgifts i tolvårsåldern. Föräldrarna såg till att sonen till hustru fick en flickunge ur lämplig familj. Gandhi tog senare med energi upp kampen mot dessa barnäktenskap, då han visste att de sällan ledde till den själarnas harmoni som utgör grunden till ett gott och lyckligt äktenskap.

Den heliga kon

Det tvång han som yngling utsattes för genom allsköns religiösa föreskrifter kom honom redan tidigt att ta avstånd från fädernas tro, som han inte ansåg vara annat än avgudadyrkan. Resultatet blev att den strängt religiöst uppfostrade ynglingen — som vid sin avresa till England fått avlägga löftet att under sin frånvaro inte dricka vin, äta kött eller ha sexuellt umgänge — under en viss tid av sitt liv t. o. m. förvandlades till ateist, eller, som Romain Rolland uttrycker det i sin biografi över Mahatman, *trodde sig vara det*. När han emellertid en gång i sällskap med några unga vänner trotsade hinduismens bud att aldrig förtära kött, kände han sig inte bara som kättare, utan t. o. m. som mördare, då han ju nu gjort sig medskyldig till dödandet av en levande varelse, en ko. Och kon är ju, som bekant, ett heligt djur i många av de indiska religionerna. Kon, avsåg Gandhi, är den varelse som paradoxalt nog gör en människa till människa, som så att säga sluter broderskapsbandet mellan människa och djur och kommer människan att känna sig harmoniskt samstämd med den övriga skapelsen. Kon är, får vi som västerlänningar inte glömma bort, den indiska människans frände och bästa vän. Hon ger henne mjölk att dricka, dynga för åkern och bränsle till att hålla hemmet varmt *med* under den kalla årstiden. Gandhi uttryckte det bl. a. med orden att kon

är "en dikt av medlidande". Medan Jesus lärde, att man skall älska sin nästa såsom sig själv, förkunnade Gandhi: allt som lever är din nästa, d. v. s. även kon.

Icke-våldsprincipen

Gandhis inställning till förhållandet mellan människa och ko är en del av hans höga etik. Här i botten faktiskt en stor del av hans icke-våldsfilosofi, som utgör grunden till hans stora livsgärning och även till det slags andliga vapen med vars hjälp han efter en lång och ihärdig kamp äntligen lyckades leda Indiens folk fram till befrielse. Människan som inte använder sig av våld i sitt privata och sitt politiska liv var målet för Gandhis kamp, grunden till hans icke-våldsevangeliem. I västerlandet brukar man säga att ändamålet helgar medlen. Gandhi predikade tvärtom: det är medlen som helgar ändamålet. Ditt mål, menade han, helgas av de medel du använder i din kamp. — Kan folket, påpekade han, förvänta sig av Gud, att han skall kröna dess ansträngningar med framgång, när det använder sig av lögn, bedrägeri och våld som medel? Orena medel resulterar i orena mål. Den bästa vägen att uppnå vårt mål är att föra ett rent liv, att förverkliga oss själva i osjälvisk tjänst för våra medmänniskor. Människan skall under inga omständigheter bruka våld för att uppnå sitt mål. Även här påminns vi om Jesu förkunnelse att den som griper till svärdet till slut även faller för det. Gandhi ställde "etikens svärd" mot "våldets svärd." — Våra fäder, säger han, insåg att konungarna och deras svärd är vida mindre betydelsefulla än etikens svärd, och de var även av den uppfattningen, att denna världens härskare är ringare än siarna och fakirerna. En nation med en sådan världsbild är mera ägnad att undervisa andra nationer än att lära av dem. Detta är en av grundstenarna i Gandhis lära. På denna idé byggde han hela sitt politiska system, den blev en nyckel för hans folk till frihet. *Ahimsa* (icke-våld, egentligen: att icke göra någon ont), kände han ge-

nom sin familjs religion, hinduismen, till redan i unga dagar. Det är en av de äldsta begreppen i indisk religion. Den utgör även en av grundstenarna i Buddhas lära. Engelsmännen, mot vilka denna princip genom Gandhi kom till användning, vilket så småningom skulle kosta dem det britiska imperiets juvel, brukade kalla Gandhis system för passivt motstånd (passive resistance). Vi skall nu med några ord söka analysera vad ahimsa innebär och hur det i Gandhis politiska kamp kom till användning.

Kulin

Efter att under mera än två årtionden, genom användning av ahimsa i hög grad ha underlättat hinduernas liv i Sydafrika, dit han kommit efter avslutandet av sina juridiska studier i England, ansåg Gandhi tiden vara inne att även i sitt hemland försöka hjälpa sina landsmän genom att lära dem bättre tillämpa icke-våldsprincipen. Den unge Gandhi hade många gånger i sitt liv fått känna vad det betydde att icke vara född med en vit hy. Överallt dit han kommit i den vite mannens värld hade man behandlat honom som kuli, trots hans brittiska högskoleexamen och trots den fina europeiska klädsel han lagt sig till med, för att så litet som möjligt avvika från sina engelska vänner.

Trots att Gandhi, såväl i Indien som under sin vistelse i Sydafrika, mestadels hade köpt andraklassbiljetter vid sina talrika tågresor, utvisades han ständigt av de vita konduktörerna och blev tvingad resa i tredje klassen så som "färgad", då första och andra klassen uteslutande var förbehållna åt de vita. Protesterade han, så drogs han med våld ut i en tredje klassens kupé. Att detta ofta kändes mycket bittert för en ung indisk gentleman med en brittisk advokatexamen på fickan, kan man förstå. I Sydafrika kallades indierna för kulis. Och behandlades därefter. Engelsmännen hade låtit dem komma till Sydafrika, för att på det viset vinna billig och intelligent arbetskraft, som lättare än afrikanerna kunde utbildas till tjänare, till biträden i deras varuhus, och till grovarbetare och trädgårdsmästare. Man skrev ut ett kontrakt, som berättigade engelsmannen att helt och hållet lägga beslag på sina tjänstehjon, vilka i många fall även behandlades som slavar. Det blev Gandhi förbehållet att hjälpa sina landsmän och att så småningom göra slut på detta slags slavsystem i Sydafrika. Han blev en ledande figur i den s. k. Indiska kongressen. En av hans första sammanställningar med det barbariska slavsystemet i Sydafrika var då en ung hindu, hos vilken chefen i vredesmod slagit ut några framtänder, med läpparna i blod en dag stod darrande och gråtande framför den unge advokaten. Han hade just upplevt en svår misshandel från sin husbonde. — Det har alltid varit en gåta för mig, skrev Gandhi i samband med detta fall, hur människor kunna känna sig hedrade genom att förödmjuka sina medmänniskor.

Vid ett annat tillfälle, då han återkommit till Sydafrika efter en tids uppehåll i Indien, fick Gandhi själv, trots att han redan var en över hela landet känd politiker, kroppsligen lida av människans ondska. Den vita folkmassan kastade ruttna ägg och stenar, slog och misshandlade honom med sparkar, hugg och slag tills hela hans kropp var sargad och täckt med blåmärken. Gandhis lidande denna gång skulle dock till slut visa sig vara "en välsignelse", som han uttrycker det i sina memoarer. Misshandeln bidrog till att väcka världsopinionen och kom

så småningom inte blott att höja indiernas anseende i Sydafrika, utan även att underlätta hans eget arbete till sina landsmäns fromma. Gandhi hade fått en lektion för livet, en lektion i lidande, vilken dock slutligen skulle föra honom till seger över plågoandarna. Liksom fallet varit med Jesus två årtusenden tidigare.

Så småningom fick Gandhi råd att anställa vitt tjänstefolk i sitt hem, en engelsk guvernant för sina barn och engelska sekreterare på advokatskontoret. Och trots allt lidande han utsatts för genom sina vita plågoandar, den brittiska imperialismens representanter i Sydafrika, anmälde han sig vid utbrottet av boerkriget såsom frivillig för att tjäna Englands sak. Detta skedde genom att han bildade en indisk ambulanskår, som hade till uppgift att vårda sårade och sjuka soldater och att begrava de stupade. Kåren bestod av 1100 man och 40 ledare och fick bl. a. ett hedersamt omnämnande i den brittiske generalen Bullers rapport om kriget. Här förverkligade han det som han på den tiden brukade kalla för satyagraha (sat = sanning, agraha = fasthet), d. v. s. en princip som i sin grundbetydelse innebar att ägna kärlekens och tjänandets krafter till att hjälpa människorna. Satyagraha, säger Gandhi, är makten som föds ur sanningen och kärleken, den är icke-våldets milda makt. Satyagraha är, förtydligar Gandhi, de andligen starkas vapen.

Gandhi skulle genom sina personliga lidanden och genom att ödmjukt tjäna sin nästa bli den första stora folkledaren i vår tid som i ordets sanna mening hade slagit en bro mellan hinduismen och kristendomen, förenande det bästa i dessa båda religioner. — Måste inte var och en medge, säger han, att det är oändligt mycket högre att offra sig själv än att offra andra!

Antimilitaristen

Gandhi kom så småningom att känna sig som ett verktyg i handen på en högre makt. Han visste, att det var omöjligt att utrota våldet genom nytt våld eller genom större våld. Det var därför som han avskydde soldatens värv och menade att han inte kunde kalla soldattjänsten för hedersam, då en soldat ju aldrig själv fick välja mot vilken person eller mot vilket folk han skulle bruka svärdet. — Kan det vara hedersamt, att vara ett avrubbet verktyg, att icke kunna bestämma över sitt eget handlande? Där den enskilda människans ansvar narkotiserats finns inte längre någon heder, betonade han. Det är inte hederligt att hylla kriget och våldet, därmed undertrycker man den mänskliga anden, människans ädlaste tankar, och följer brutalitetens lag. Vapnen är, förklarar han, en hjälplöshetens, inte en styrkans symbol. För att närmare förklara detta påstående, yttrade han efter det andra världskrigets slut: USA drog ut i krig för att bekämpa Hitler med hans egna vapen och resultatet blev, att amerikanerna överträffade Hitler med Hitler. Det andra världskriget har tydligare än förr visat oss civilisationens sataniska natur, den civilisation som Europa nu behärskas av. Segrarna har i rättvisans namn förbrutit sig mot alla sedeslager. Inga lögnar var så grova att de inte kunde användas. Europa är i dag endast till namnet kristet. I verkligheten tillber det Mammon. Vi lever nu, påpekar han vidare, i mörkrets tidevarv. Allt mera insåg Gandhi att det är vanligare att förlåta än att straffa. En krigares största heder är att kunna förlåta. I fall Indien skulle göra våldet till sin tro, skulle jag inte längre bry mig om att stanna i Indien.

Non-cooperation

Gandhi försökte faktiskt in i det sista att samarbeta med engelsmännen, men då han till slut insåg att Indien måste gå sin egen väg ändrade han sig och föreskrev "non-cooperation" (icke-samarbete) som handlingsprogram för de breda massorna d. v. s. en egen indisk väg som innebar passivt motstånd utan att folket därför på något sätt grep till våld.

Det som i hög grad skiljer Gandhis frihetsrörelse från de flesta andra som historien haft att uppvisa är att Gandhi alltid har försökt sammankoppla religion och etik med sin politik, som ledstjärna har han haft icke-våldsprincipen. Hans första steg i den riktningen bestod i att han lät proklamera en Hartal, d. v. s. fasta och bön för hela det indiska folket. Det blev faktiskt en oväntad framgång. De breda lagren av folket anslöt sig i miljoner till denna första Hartal, så att alla hjul plötsligt stod stilla i det stora landet. Regeringen blev orolig och lät häkta Gandhi. Massan, som förlorat sin ledare, kunde då ej längre hållas i styr. Det uppstod en del oroligheter med åtföljande plundringar och dödsfall. När lugnet något så när hade återinträtt, samlades massorna ånyo med anledning av en stor indisk helgdag. Den brittiske generalen hade emellertid under tiden utfärdat förbund mot alla folksamlingar. I staden Amritsar, där tusentals människor hade samlats på tordet, lät general Dyer öppna eld mot massan, som ännu inte hunnit taga del av hans förbund. Samtidigt fällde flygplan bomber över platsen. Resultatet blev att 500—600 hinduer, män, kvinnor och barn, döddes av engelsmännens kulsprutor och gevär. Dessutom låg hundratals blödande och svårt sårade människor kvar på torget och ropade efter hjälp. De överlevande släpades till militärdomstolarna, förödmjukades och piskades. Namnet på denna plats i Amritsar, Jallianwala Bagh, brände sig djupt i hela det indiska folks själ. "Det var", skrev Gandhi, "som om den icke-våldets lag, som Indien hade proklamerat, retat den europeiska våldsmänniskan till raseri. Och dagen av Jallianwala Bagh var bara dopdagen..." Gandhi begärde nu, att de ansvariga för detta blodbad skulle frångas sina befattningar och avlägnas från sina tjänster. Han krävde emellertid inte att de skulle beträffas för massakern. — "Man kan inte vara arg på en vansinnig", sade han. "Men man måste oskadliggöra honom." Den indiska regeringen lät emellertid de ansvariga inte bara stanna kvar på sina poster, utan den t. o. m. belönade dem!

Nu var, tyckte Gandhi, måttet rågat. Han utarbetade sina välkända åtta punkter, fälttågsplanen för non-cooperationsrörelsen, som bl. a. omfattade bojkott av alla officiella skolor, av bankväsendet, av alla civila och militära ämbeten, advokatstrejk, tillbakavisande av alla titlar och befattningar från hinduer samt swadeshi, d. v. s. nationellt oberoende. I denna första plan var det emellertid ännu inte tal om att vägra betala skatter. Gandhi skickade alla sina höga brittiska ordnar och tapperhetsmedaljer till vicekonungen under påpekande, att han ej ville äga utmärkelser från en regering, som han inte längre hyste någon aktning för. Massorna jublade åt Gandhi, vars program till att börja med vann efterföljde över hela Indien. Det som han emellertid var mest rädd för, det var den oorganiserade pöbeln. För att förhindra kommande pöbelupplopp utarbetade han t. o. m. exakta anvisningar för alla massdemonstrationer. Han blev, som Rolland uttryckte det, en dirigent av det stora människohavet.

Nästa steg blev införandet av spinnhjulet.

Därmed kunde de importerade engelska tygerna ersättas med hemvävda indiska. Han påpekade hur indierna levererade bomull till England, som av detta vävde tyger som sedan med hög vinst såldes tillbaka till Indien. Många missförstod dock hans avsikter och lät förstöra redan importerade engelska tyger — som t. ex. i Bombay, där stora högar brändes på bål. Men han hade inte desto mindre lyckats bryta det brittiska textilmonopolet över Indien. Senare bröt han även sönder maktägarnas saltmonopol genom att själv i spetsen för massan hämta sitt salt ur havet. Gandhis tredje åtgärd blev grundandet av ett indiskt universitet i Ahmedabad. Det skulle bli den första högskolan i landet som ej präglades av västerländsk anda, utan i stället sökte sig in till sin egen särart, genom att medvetet studera och odla de stora asiatiska kulturerna. Han försökte även att sammanföra hinduernas religion med muhammedanernas islam, för att därigenom om möjligt kunna slå en bro över den djupa klyfta som skiljer dessa två stora religioner åt och därmed även splittrar Indien i två stora hälften.

Vägen till frihet

Gandhi var ju från sin verksamhet i Sydafrika och genom grundandet av en egen ashram (d.v.s. ort, där man i avskildhet hänger sig åt religiösa övningar) en erfaren skolman, som i sin undervisning emellertid lade lika hög vikt vid människans praktiska arbete med sina händer som vid inlärandet av olika slags teorier. Som regel hade han bl. a. ställt upp kravet på absolut sanning i människans hela liv, kravet på ahimsa, att icke döda någon levande varelse, brahmacharya, kravet på kyskhet, swadeshi, att i första hand använda indiska varor och kravet på oräddhet. Hans elever skulle dessutom avlägga löftet, att alltid leva ett enkelt och anspråkslöst liv, d.v.s. med så få ägodelar som möjligt. Den Allindiska Nationalkongressen upptog så småningom på sitt program Gandhis idéer om swaraj (home rule) för det indiska folket, att försöka uppnå fullständig nationell självständighet på basis av icke-våldsprincipen. De engelska makthavarna måste efterhand skrida till allt hårdare åtgärder för att kuva folkets självständighetssträvanden men varken fängelser eller polisiära övergrepp kunde nu längre stoppa massornas hänförelse under deras marsch mot friheten. Trots Gandhis alla åtgärder att försöka samla och lugna ned de väldiga folkmassorna blev det dock i längden omöjligt att tygla alla, d.v.s. över 300 miljoner människor av olika religiösa riktningar. En kort tid före Indiens självständighetsförklaring (15. 8. 1947) bröt motsättningarna ut i öppen kamp mellan hinduerna och muhammedanerna. Det blev ett blodbad som kostade Indien 1 ½ miljoner döda.

Gandhi bryter nästan samman i förtvivlan och vägrar att deltaga i landets självständighetsproklamation i New Delhi. Han gör sig ständiga förebräelser för det som skett och ägnar sig alltmer åt sina bönestunder, omgiven av stora skaror hjälpsökande människor från alla delar av Indien. — Har jag varit den omedelbara orsaken till att dessa oerhörda folkenergier bragts i rörelse? frågar han sig. — Har jag felat, har jag varit otålig, har jag slutit en kompromiss med det onda? frågar han sig vidare under ständiga självanklagelser. Dessa driver honom slutligen till att söka botgörrelse genom en dramatisk fasta, efter det att pöbeln vid ett av hans besök hos sjuka, lidande människor nästan hade lyckats stena honom. Den långa fastan skulle dock bidra till att försona

de stridande folkhoparna med varandra, alldeles såsom Gandhi tidigare åtskilliga gånger hade lyckats dämpa oron, hatet och aggressiviteten hos människorna. Han var, påpekade hans anhängare, beredd att närsomhelst dö för att ge andra fred. Kort därpå räckte de stridande parternas delegater, hinduer och muhammedaner, varandra handen. Detta skedde framför Gandhis säng. De lovade hålla fred i framtiden, varefter Gandhi yttrade, att nu hade nattens mörker drivits bort. Någon månad senare föll han för den unge radikale rashataren Godses kula. Enligt en vittnesrapport hade Gandhis sista ord, när han bröt samman under skottet, varit: Döda honom inte, ty det är en stor synd. Indiens befriare var död.

Den lille okände mannen från en indisk småstad, som med tiden kom att kallas för en mahatma, den stora själen, hade lyckats med någonting som ingen annan i mänsklighetens långa historia hade lyckats med: att befria ett stort folk från främmande ok genom kärlek, tro och våldslöshet. Skall manne någon gång i framtiden något annat underkuvat land på denna jord ta lärdom av och följa Gandhis och Indiens väg och på samma sätt lyckas befria sig från främmande ok? Gandhi har genom sitt föredöme och i sin gärning ofta jämförts med Kristus, vilken ju också tog människornas lidande på sig för att försona deras synder och ge dem frid.

Liksom i tidigare artiklar i denna serie om stora och betydelsefulla andens män, låter vi som avslutning den stora mannen själv komma till tals. Citaten är hämtade ur några av mahatmas efterlämnade skrifter, vilka alla kan rekommenderas till de som själva vill fördjupa sig i Gandhis livsgärning och tankar:

Gandhiord

— Den som söker efter sanningen måste vara ödmjukare än stoftet.

— Sann vänskap är en själarnas gemenskap, som man sällan finner i denna värld. Endast mellan lika naturer kan vänskapen vara alltigenom värdig och bestående.

— Våld, hat, elakhet kommer inte att försvinna ur världen med hjälp av lagstiftning; de kan emellertid göra det genom ett förverkligande av det gudomliga i människan.

— Det är vår plikt att skydda de svaga och att inte skada något mänskligt väsen. Vi är ej bättre än vilda djur, så länge vi ej vill tvaga oss rena från denna synd.

— Vi borde vara lika rädda för att inandas oren luft som för att dricka orent vatten eller att förtära oren föda. I allmänhet är dock luften vi inandas ännu smutsigare än vattnet som vi dricker, eller födan som vi förtär ... Vi borde se till att hålla luften ren och att alltid bara inandas frisk luft, då kan vi hålla allsköns dåliga sjukdomar borta ifrån oss.

— Det första steget till icke-våld är att vi i vårt dagliga liv idkar sanning, ödmjukhet och kärleksfull vänlighet.

— Det är min fasta övertygelse, att dagens Europa inte förverkligar Guds eller kristendomens anda, utan satans.

— Så länge som demokratin stöder sig på våldet kan den inte ombesörja de svagas skydd. Min idé om demokrati är att även den svagaste skall ha samma möjligheter som den starkaste. Detta kan endast ske genom icke-våldsprincipen ... Hundarna biter den svagaste, brukar man säga. Se efter er själva ...

— Att finna sanningen, det är att förverkliga sig själv, att uppfylla sitt öde, med andra ord — att bli fullkomlig. Jag är smärtsamt medveten

om min ofullkomlighet och i denna insikt ligger all den kraft jag förfogar över, då det är sällan som en man känner sina gränser.

— Även om Ryssland torde ha bokfört en del framgångar så kommer dess verk inte att kunna äga bestånd, om ej dess metoder blir renare.

— Jag har hedrat kvinnan som ett levande förkroppsligande av tjänandets och offrandets anda. Mannen har långt kvar till den tjänandets osjälviskhet, som naturen utrustat kvinnan med. Kvinnan har ett medlidsamt hjärta, som blir rörd vid anblicken av lidande.

— Jag kan säga, att jag har uppnått ett tillstånd som är fritt från orena tankar.

— I samma mått som jag under mitt liv har förkroppsligat kärleken i tanke, ord och gärning, har jag förverkligat freden, som är högre än allt förnuft.

— Vi är vårt ödes herrar. Vi kan förbättra vår tid eller göra den sämre. Det är det som framtiden beror av.

— Även om jag skulle dö utan att ha uppnått mitt mål kan jag ej tro att jag är besegrad, då jag lika fast tror på ett kommande liv som på det nuvarande. Och jag vet, att inte ens den minsta ansträngning är förgäves ...

— Jag upptäckte i början av min bana, att jag, för att förverkliga sanningen, var tvungen lyda kärlekens lag — även för priset av mitt liv.

Och mahatma Gandhi kom att vandra denna väg till det bittra slutet. Hans stora själ kommer att för alla tider leva bland Indiens folk. Gandhi befriade Indien från ett främmande ok och har visat mänskligheten en ny väg att lösa sina livsproblem — utan hat och våld. Indien har genom Gandhi blivit till ett föredöme för hela världen. Han blev historiens första stora statsman som övervann hatet genom kärleken.

HOMEOPATISKT HUSAPOTEK för endast 65:—

Det frågas ibland efter ett homeopatiskt husapotek. ÖRTAGUBBEN har sammanställt ett sådant. Detta kan tillfredsställa rätt höga anspråk på allsidighet. Det innehåller 22 av erfaren homeopat (V. Vallberg) utvalda medel. Avsikten är, att ett medel skall finnas tillhands vid hastigt påkommande ohälsa, tills läkare hinner anlitas. En liten skrift som beskriver medlens verkan och vilka medel som kan komma ifråga i det aktuella fallet medföljer gratis.

Medlen äro utvalda av Askersunds Tekniska Fabriks erkänt pålitliga tillverkningar. Vid köp av vårt Homeopatiskt Husapotek blir vinsten i det närmaste 20 %. Det omfattar 22 olika medel i fl. om 10 och 20 ml.

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm
Tel. 08/31 04 63

Sett, hört och tänkt från Utsiktstornet

Aarar Svarjes Radio

Tidig morgon. Regndis. Jag skall med ett tiddigt tåg och vet att jag glömt sätta klockan på ringning. Sträcker ut armen och knäpper på radion, för att möjligen kunna sluta mig till om tiden lider och i så fall vad den lider, som det med en lätt ironisering heter. I samma ögonblick möts jag av anropet "Aary Svarjes Radio". Blir mycket lätt förvånad. Är inte riktigt klar över om det är radion eller telefon jag kucklat med. Har något hänt? Strax får jag höra att det skall bli nyheter. Därmed har mitt tidigare yrvakna tillstånd övergått i klarare medvetande och jag har hela situationen klar för mig. Det är ju Sveriges Radio som kallar på min uppmärksamhet genom sin lilla (som jag förmodar) söta hallåa, vilken tydligt kungör att *Aar ar Sverjes Radio* med ett öppet a, tillräckligt stort för att få ner en hel kopp kaffe i ett svep.

Nu är Svarje räddat. Jag kommer att hinna till tåget och känner mig lugnad. I första rycket hade jag nästan trott att det var Ernst Rolfs "Den stora, stora revolutionen" som var igång, men erfar strax att det råder lugn och ordning i landet. Jag förutsätter därför att tåget kommer att gå i rätt tid, och gör mig iordning för avfärd.

Innan jag sticker iväg till Centralen försöker jag Svarjes Radio igen. Ur högtalaren möter mig ett omänskligt kvidande. Det är en flickröst, som på ett obegripligt språk skriker ut sin nöd, beledsagad av en och annan knäppning på något strängaspel av, som jag förmodar, en kille som sitter bredvid och ser salig ut. Jag tycker att han är en buse som inte slänger strängaspelet och ilar till undsättning. I stället börjar han att jama med. Förmodligen är det hans sätt att trösta henne.

Jag kastar mig ut i geografin för att hinna till tåget i tid, men under hela resan följer mig minnet av det upplevda. Jag funderar över Svarjes Radio och språkets nydaning. Inte tycker jag att det är vackert; kanske är det ändamålsenligt — fast jag inte förstår det. Undrar ändå varifrån alla galenskaper i denna världen kommer. Hallåan i Svarjes Radio är inte den enda jag hört tappa en av alfabetets vokaler. Det finns de som tappat ö också, och ersatt den med å, med en dragning åt a. Snart går väl de båda bokstäverna förlorade och a får rycka in som ersättare. Leve Svarjes Radio!

Jag funderar också över nutida sång och musik. Är det jag som är så efterbliven, att jag inte fattar det fina i den underhållning som bjöds mig på morgonen i form av barnskrik med strängaspel? Kanske de finaste sångarna är de, som frivilligt avstår från all utbildning, för att därigenom kunna lanceras som "natur-sångare". Det finns väl inget som heter "naturskrikare"? Om så är fallet förstår jag, att något nytt, väsentligt bryter fram. Vi befinner oss ju i atom och eljuldern. Här föreligger kanske ett förstadium till *Skrändäldern*. Vi försökte ju en gång med *tyst trafik*. Vart tog den vägen?

Vindelälven

Diskussionen om Vindelälven är fortfarande igång. Ett fackförbund har röstat för mordet på denna med motiveringen, att 1 000 arbetare

skall få arbete. Det är alltså för att hålla den "fulla sysselsättningen" igång som älven skall offras. Vad skall man göra när det jobbet är uppätet? I radorapporten meddelades inte om man diskuterat *behovet*, till vad ändamål det skulle tjäna, att offra denna naturtillgång. Det var bara att 1 000 arbetare skulle få jobb.

I Svenska Dagbladet den 8 juli skriver *Bengt Lindström* som avslutning å en insändare, vari han bl. a. ger vår artikel i nr 2 ett erkännande:

— Det är av vikt att oppositionen mot det väntade regeringsbeslutet om Vindelälvens utbyggande inte slappnar eller stannar av ens under semestertid och sommarvärme. Tvärtom har oppositionen genom regeringens förhållande av ärendet fått ytterligare "rådrum", till att bygga ut och förstärka motståndet.

Vem eller vilka åtar sig att gå i spetsen för och effektivt organisera denna opinion? Vi är många här i landet som inte högre önskar än att på ett eller annat sätt få ge uttryck för vår djupt kända övertygelse i denna fråga.

Men det är hög tid: ärendet brådskar.

Så långt insändaren i Sv. Dagbl. Vi låter frågan gå vidare. Samtidigt kan från Utsiktstornet meddelas att fråga om utgivandet av ett särtryck av art. i SEKLET har diskuterats. I skrivande stund är dock inget beslutat. Allting kostar pengar, som var och en lär ha erfarit.

Förstörda livsmedel

Neue Zürcher Zeitung meddelar, att man i EEC-staterna förstörde frukt- och grönsaker för minst 25 miljoner dollar under tiden 1 juli 1967 — 30 juni 1968. Det betyder c:a 125 miljoner sv. kronor. Under det första året som samarbetet mellan de nämnda staterna pågick för frukt- och grönsaker, hade man i de sex medlemsländerna förstört 300 000 ton äpplen, 38 000 ton blomkål, 30 000 ton apelsiner, 2 000 ton tomat och 500 ton päron.

För att förhindra prisfall köptes det alltså in 300 000 ton äpplen, som därpå förstördes. Vad säger dessa siffror? Ingenting! Ingen av våra läsare förmår föreställa sig ett berg som består av 300 000 ton äpplen. Om någon skulle kunna göra det skulle han med hjälp av alla tillgängliga kanaler skrika ut det till en värld, som till två tredjedelar lider av svält. Man vill inte tänka sig en sådan massförstörelse när, som pressen nyligen meddelat, i Sovjetunionen, i de stora städerna, knappast finns tomat och andra grönsaker att köpa. Men även i ett land som Schweiz kan den fattiga befolkningen i bergstrakterna inte köpa frukt åt sina barn. Det är likadant i andra länder i Europa. Och ändå vet man hur värdefullt det är för barnen att få ladda upp sitt behov av vitaminer för att klara vintern.

När man läser sådana rapporter från den europeiska handelsstatistiken är man hågad att citera den engelske historieskrivaren H. G. Wells, vars prognoser på många livets områden alltmer börjar gå i fullbordan:

Människosläktet har kommit till slutet av sin bana. Intellectet är ej längre i stånd att anpassa sig till förhållanden, som skiftat snabbare än någonsin. Vi ligger 100 år efter våra egna uppfinningar. Skapelsens Herre står ej längre i samklang med sina egna medel. På grund härav har den *mänskliga* världen inte bara gjort konkurs; den kan ej heller lämna något efter sig.

Hednamissionen i Europa?

Det har tagit kristendomen en lång tid att sprida sig över världen. Som vi vet ur våra historieböcker tog det närmare ettusen år tills kristendomen hade nått hit upp till oss i gamla Thule. Men även då ännu tog det en lång tid tills vi verkligen kunde kalla Sverige för kristnat.

Sedan tog det århundraden att från Europa sprida kristendomen över den övriga världen, till de s. k. primitiva folken i Amerika, Afrika, Asien, Australien och Oceanien. Denna process höll i sig ännu i början av detta sekel och har faktiskt ännu denna dag inte avslutats. Ännu denna dag som är, i år 1969, lämnar ständigt nya missionärer de s. k. kristna länderna för att sprida sin tro till s. k. hedningar.

Och samtidigt som denna process äger rum håller hedendomen, ateismen, med fulla segel på att utbreda sig över de hittills för kristna betecknade länderna och folken. Källan till denna moderna hedendom är utan tvekan den marxistisk-kommunistiska ideologin vars slagord — "religion är opium för folket" — under de senaste femtio åren spritt sig som en löpeld över de kommunistiska länderna och över deras gränser. Denna marxistisk-kommunistiska antireligiösa propaganda fann emellertid en god medhjälpare i Nietzsches antikristna filosofi, vilken, som bekant, präglade ordet om den döde guden. Sedan växte en antireligiös världsbild efter den andra som svampar ur marken och utbredde sig över den s. k. civiliserade världen. Tills det hade gått så långt att det nu, i synnerhet hos ungdomen, anses vara gammalmodigt att ännu gå till kyrkan och modernt att beteckna sig som ateist. Såsom det hos många unga i dag anses vara modernt att kalla sig för vänsterradikal, maoist eller, som det dessa dagar är fallet i Frankrike, för trozist, om man nu inte hör till Ho Chi Minh- eller Guevaradyrkarnas fanatiska skara.

Vart denna utveckling har lett oss ser vi dagligen i form av denna ungdoms hädiska angrepp mot s. k. statskyrkorna, prästerna och t. o. m., som den vänsterradikale Rudi Dutschke nyligen vid en gudstjänst i Berlin, tills kyrkibesökarna hade sinnesnärvaro att kasta i den unge revolutionäre bildstormaren. T. o. m. i ett land med så djupa kristna traditioner som Spanien har det på sistone gått så långt att präster under de senaste veckorna angripits på öppen gata av revolutionärt sinnade ungdomar och altartavlor krossats i katedraller.

Under de sista årtionden har emellertid, p. g. a. den växande avkristningen och areligiösiteten, kyrkan alltmer börjat göra sig tankar om trons framtida utveckling i de s. k. kristna länderna. I många länder har antingen kyrkan, enstaka missionssammanslutningar eller t. o. m. en del mer eller mindre på egen hand verksamma präster börjat inse nödvändigheten att göra en insats i sina egna länder, bland sitt eget folk, i stället för att skicka missionärer till Afrika eller Asien. Progressiva kyrkliga organisationer och präster ha sedan andra världskrigets tid således börjat med en verksamhet bland arbetare, i fackorganisationer eller även bland bönder. Det ledande landet på detta område var Frankrike, där de s. k. arbetarprästerna ha gjort en betydande insats.

För någon tid sedan publicerade *Verbum/Kyrkliga Centralförbundet* i Stockholm en bok av pastor Ivar H. Poëll med titeln "Arbetarprästerna — Ett socialistiskt experiment". Arbetet visar i alla avseenden att pastor Poëll

befattat sig mycket ingående med temat. Boken torde kunna rekommenderas till alla som ha något intresse för trons situation i vår tid, då den inte bara ger en ingående orientering i fråga om arbetarprästörelsens utveckling i Frankrike utan även. p. g. a. pastor Poëlls stora beläsenhet beträffande allmänna samhällsproblem, industrialiseringsprocessen samt hela den moderna sociala och tekniska omvälvningen av det moderna statsväsendet. Den torde kunna anses vara en nyckel till en bättre värld, en väg ut ur nutidens standardisering, nivellering och trolöshet. I samband härmed skriver pastor Poëll bl. a. som följer: Vi lever idag i en värld som är engagerad i en gigantisk utvecklingsprocess — där den nya människotypen håller på att formas av en principfast industrikultur och varken kyrka eller organisationer få glömma, att den sociala frågan i industrisamhällets århundrade inte bara är ett materiellt utan även ett etiskt problem. Den har alltid två aspekter — en materiell och en andlig . . . Varken kapitalismen eller socialismen som system och ideologier räcker här till (att lösa de sociala problemen). Den sociala oron kommer att kvarstå så länge frågan om individ kontra kollektiv ej lösts . . . Kardinalfrågan idag är huruvida den enskilde under den pågående industriella revolutionen skall lyckas bibehålla sitt människovärde, sin i skapelsen mottagna imago Dei. I svaret på denna fråga ligger kyrkans ansvar."

P. g. a. att kyrkan från år till år alltmer förlorat kontakten med de breda arbetarmassorna i Frankrike drog några modiga yngre franska präster sig medvetet tillbaka från den borgerliga miljön de hittills levit i och startade sin missionsverksamhet bland arbetare. Men, för att verkligen kunna vinna en sådan personlig kontakt räckte det inte till med att kanske bara på söndagarna stå och predika några vackra ord till arbetaren i kyrkan, en kyrka dit knappast någon arbetare längre ville gå. Nej, arbetarprästen fick helt enkelt söka ett arbete bland arbetarna, bo bland dem och i allt dela deras tunga liv. Här gällde det att ej skyllas tillbaka för hårt kroppsligt arbete, då prästerna i annat fall inte hade lyckats att ställa sig på samma nivå med dem de ville tala till, komma i kontakt med.

Initiativet till arbetarprästernas verksamhet kom från La Mission de France. Det var kardinal Suhard, ärkebiskopen i Paris, som i början möjliggjorde det för den inre missionen att starta sin verksamhet bland arbetarna i Frankrike. Hans intima kontakter till Vatikanen lät påvedömet i början också någorlunda tolerant se på denna nya typ av kyrklig verksamhet, som startades någon gång i början av fyrtio-talet av vårt sekel. Medan den första egentliga arbetarprästverksamheten ägde rum i Tyskland under andra världskriget, där talrika franska tvångsmobiliserade arbetare var sysselsatta i Hitlers krigsindustri, inleddes arbetet på bredare bas efter Paris' befrielse i augusti 1944. En av den franska arbetarprästörelsens initiativtagare, prästen Henri Perrin, påpekade, att det för en arbetarpräst gällde att vara "arbetare bland arbetare, såsom Kristus var människa bland människor."

Men ju mera denna rörelse utbreddes sig över Frankrike desto intensivare blev också kurians motvilja mot denna nya missionstyp. Kyrkan var helt enkelt rädd för denna nya utveckling och ansåg det inte riktigt lämpligt för en präst att lägga undan ämbetsrocken och ta på sig arbetarens blåställ. Dessutom var en del av de högre prästerna rädda för en alltför intensiv

kontakt med de socialistiska och kommunistiska fackföreningarna, då de var av den uppfattningen att en sådan kontakt ej var helt förenlig med de prästlöften prästerna avgivit, då ju dessa unga arbetarpräster ofta även var tvungna deltaga i olika slags protestaktioner och strejkar, d. v. s. aktioner mot överheten och staten. Upplyningsvis kan meddelas att det år 1954 var omkring etthundra arbetarpräster som hörde till en kommunistisk fackorganisation.

Vi kan ej här utförligare gå in på de olika högre franska prästernas och romerska påvans attityd till arbetarprästörelsen, men kan endast ånyo understryka, att kyrkan inte utan vidare var hågad att lämna sina urgamla traditioner och arbetsformer, utan ville i första hand se till att de gamla traditionerna bibehölls. Och där var en sådan rörelse ett engagement som faktiskt betydde en frontändring i hela kyrkans verksamhet, en frontändring som i synnerhet det äldre prästerskapet inte utan vidare ville vara med om.

Så kom det sig att Vatikanen redan år 1949 publicerade det s. k. kommunistdekreteret, vilket förbjöd alla kristna att befatta sig med kommunismen och dess aktioner. Därmed hade arbetarprästernas verksamhet fått en första allvarlig stöt från kurians sida. År 1951 föreskrev kyrkan att antalet arbetarpräster ej fick överskrida antalet präster som vid den tidpunkten var i verksamhet i Frankrike.

Men trots att kyrkan från år till år intensifierade sina angrepp och att intoleransen mot arbetarprästerna växte blev det undan för undan allt flera unga präster som ansåg det vara sin plikt att göra någonting på allvar för att ej förlora den med så stor möda etablerade kontakten med arbetarmassorna och även var villiga bli exkommuniserade ur kyrkan p. g. a. att de vågade trotsa kyrians höga befäl och lagar.

Det var den 19 januari 1954 som det slutgiltiga förbudet från kyrkans sida uttalades. Arbetarprästen skulle helt enkelt inte få etablera någon kontakt till varken fackförbunden eller radikala marxistiska rörelser, han skulle inte engagera sig i tungt kroppsligt arbete och inte leva ett isolerat liv bland arbetarna. Detta medförde att många av de unga arbetarprästerna drog sig helt tillbaka från den kyrkliga hierarkin och stannade kvar i industriarbetet bland arbetarna, för att där på egen hand fortsätta sin verksamhet. Naturligtvis var det inte alla arbetarpräster som var modiga nog att på detta vis, utanför kyrkans ram, arbeta vidare. Många hörsammade kurians upprop och lämnade sitt arbetsfält. Men det var också åtskilliga som drog en parallell till Kristi egen verksamhet, hans arbete och lidande till mänsklighetens frälsning och var villiga ta alla konsekvenser.

Först på senare år, sedan påven Paul VI leder den katolska kyrkan, har kurian åter börjat visa större intresse för industriarbetarna och deras religiösa samt sociala problematik. Pastor Poëll betonar i sin skrift, att arbetarprästerna genom sin verksamhet öppnat kurians ögon för ett arbetsfält man hittills helt nonchalerat. Det är inte bara i Frankrike, betonar författaren, som kyrkan ser sig tvungen anpassa sin insats till den moderna industrialiseringsprocessen, utan även i länder som Spanien och Italien med sina breda arbetarskikt.

I korthet må ännu nämnas att de två personligheterna som i första hand varit banbrytare i arbetarmissionens utveckling i Frankrike var Jacques Loew och Henri Perrin. Loew flyttade till hamnarbetarnas kvarter, där han

arbetade som dockarbetare. Loew var av den uppfattningen att kyrkan redan syndat alltför länge, så att det skulle behövas en hel generation för att gottgöra alla försummelse och Perrin, som själv vuxit upp i djup fattigdom, var den som startade arbetarprästernas verksamhet bland de franska krigsfångarna och tvångsarbetarna i Hitlers Tyskland, där han var i stånd att etablera en mycket djup kontakt med arbetarna. Perrin önskade, som pastor Poëll betonar, att kyrkan skulle visa att hennes egentliga arbetsfält var den moderna otrons och de sociala orättvisornas värld och att kyrkan hade dragit sig tillbaka till ett "heligt ghetto" där hon stelnat i ceremonier och former.

Postor Poëlls är lättläst och skiljer sig i detta avseende från hans tidigare skrifter, då dessa mera torde höra till rent akademiska arbeten, avsedda för fackmannen eller teologistuderanden. Bortsett från några enstaka citat på tyska och enstaka ord på grekiska och latin kan skriften således vara läsbar för varje allmänbildad intressent på detta viktiga område.

Pastor Poëll visar på många ställen ett stort personligt mod i sina observationer då han påpekar, att det inte är kyrkan som allena är utslagsgivande, kyrkan med sina traditioner, dogmer och föreskrifter, utan Kristi budskap, ett förverkligande av Jesu ord.

Isolerar sig kyrkan från världen, påpekar han i sitt avslutande kapitel, så har hon missförstått sin uppgift. Utvecklingen under de närmaste åren får visa om kyrkan inser vad som nu krävs av henne, för nu gäller det att på bredare basis börja missionera bland hedningarna i Europa och därmed även här hos oss i Sverige.

Frithjof Hallman

Ett enastående erbjudande till SEKLET's läsare

FÖDD MED SIARGAVA

Sanningen om Jeane Dixon berättad
av Ruth Montgomery.

Den i både Amerikansk och Svensk press mycket omtalade sierskan-kristallskåderskan Jeane Dixon har årligen sedan 1952 publicerat sina förutsägelser om framtiden. Hon uppträder ofta i radio- och TV-program i USA.

Boken kostar hft. 24:50, Inb. 29:50. Nu kommer anbudet till våra läsare. Ni får köpa den för hft. kr 10:—, Inb. kr 15:—.

Order kan ej exp. genom bokhandel, utan direkt från

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Ur de trolovades dagbok

Detta är fjärde avsnittet av den underbart vackra sannsagan "Idas och Viktors dagbok", som påbörjades i nr 6 förra året, och som här presenteras av deras dotter.

Den 22 mars 1905 blir en minnesdag för oss. För det första var det Viktor "Segrarens" namnsdag — för det andra vår förlovningsdag. Kyrkoherde Svenssons och doktors voro här på afton. Sedan vi tämligen flitigt underhållit vårt främmande med musik var V. nog tjänstaktig att hjälpa mig med dukningen av bordet.

När jag på f. m. gick här ensam och tänkte, kände jag mig så lycklig över att nu äga en förstående vän. Låt oss därför vårda kärlekens skära blomma — ty på samma gång, som den är den härligaste bland blommor, är den kanske också den ömtåligaste.

Gode Gud, vi bedja dig, var med oss på den väg, vi skola vandra tillsammans och giv oss din välsignelse!

Ja, den svage blir stark
då ej ensam han går
uti strid, och han fruktar ej motgångens hot,
och det finns ingen mark
hur förtorkad den står
där ej kärlekens blomma slår rot.
Om det mörknar i sky, om det stormar, välan,
vi ha hoppet och tron, vi ha Gud och varann.

Dag. 23. Innan jag riktigt vaknade i morse, kunde jag icke heller riktigt tro att jag hade en ring, på vilken det stod: Ida 1905. Och när jag sen gick och tittade och tummade på ringen, kom jag livligt ihåg en dag för 19 år sen, då jag hade fått min första klocka. På e. m. skickade Ida och jag förlovningskort med posten. Sedan dröjde det, innan jag gick hem. Idalill följde mig — så snäll och rar hon är. Det märkar jag ej beskriva. Jag glömde en viktig sak, när jag gick, nämligen den lilla kudden, som jag i går fick till namnsdagspresent av henne. Nu kunde hon ha blivit ond på mig, men det blev hon ej, ty hon förstod att det var för hennes skull jag glömde den.

Ida-lill har bett mig att berätta en saga om den 22 mars. Då blev det:

Sagan om kärlekens blomma

Vid en klar källa, som låg i en skrev på branten av ett berg stod en liten blomplanta. Den växte upp så vackert om våren. Dess blad blevo gröna, och till slut utvecklade sig tvenne klara blå blommor. Om någon frågat den lilla älvan, som bodde i blomplantan, "Varför äro bladen så gröna?" skulle hon ha svarat: "Därför att blått är trohetens färg".

Ingen hade besökt denna plats intill den tid, då blomknopparna voro färdiga att brista. Den lilla älvan, som bodde i blomman, hade fruktat att människor eller troll skulle komma och förstöra denna planta före dess blomning, vilket hade varit älvens död. Men när hon såg att blommornas knoppar svällde och voro färdiga att brista, steg hon upp på berget och spejade vida omkring. Hon ville se, om någon kom för att bryta blommorna, då skulle älvan frigöras och sväva från jorden.

Älvan väntade länge, hon såg många vandra omkring och gå till blommor på andra ställen. Men de, som voro bestämda att bryta dessa blommor, såg hon inte till. Älvan blev riktigt orolig. Skulle de icke komma? Till slut varse-

blev hon en gosse och en flicka, som vandrade varsin skogstig. Hon såg att deras stigar löpte samman just vid källan i bergsskrevan. Men gossen och flickan voro mycket obeslutsamma, det var, som om de fruktade att fortsätta den branta vägen upp till bergsklyftorna.

Då sträckte lilla älvan ut sina vingar och flög osynlig bort och satte sig ömsom vid gossens hjärta och ömsom vid flickans och viskade så vackra, milda och ljuva ord om den andra att det uppstod en ousälig och oemotståndlig längtan hos dem. De måste vidare, de måste uppåt, till slut stodo båda vid bergskällans brädd. Som de stodo där fingo de se de blå blommorna. De böjde sig ner och bröto dem. Då fylldes de av en ousälig sällhet, slöto varandra i famn och fäste blommorna vid varandras bröst.

I samma stund löstes ock älvan från blomman, kärlekens blomma, hon svävade uppåt, uppåt, till dess hon kom till ett slott, där hennes syskonälvor bodde. Där skrev hon in i en stor bok följande ord med skära siffror och bokstäver:

9/2 05: Viktor — Ida.

Viktor och Ida gömde sedan sina blommor. De visnade icke, ty de voro eterneller. Namnsdagsgåvan, den lilla kudden glömdes tre dar å rad. Den tankspridde mottagaren måste till straff berätta en saga i dagboken. Det blev

Sagan om den snälla flickan och den slarvige gossen

Det var en liten snäll och rar flicka, som gav sin käre gosse en liten fin kudden till namnsdagsgåva. Hon hade tänkt på honom, när hon sydde den, hon hade flätat in sina tankar och sin kärlek i kudden. Nu gladde hon sig och väntade att hennes gosse skulle mottaga denna gåva med glädje och tacksamhet, vara riktigt rädd om den och taga noga vara på den. Gossen blev också mycket glad, när han fick den, fast han inte sade så mycket. Han lämnade emellertid gåvan kvar, tills de skulle träffas nästa gång. Men denna gång glömde (I) han den. Nästa dag skulle han ta den med sig — och så glömde (II) han den igen — så man kan se att det var en liten slarver till gosse. Han var sådan att när det var något, som intog hans sinne, så intog det honom så helt att han glömde allt annat.

Emedan nu tanken på den snälla flickan intagit hans sinne mer än allt annat, glömde han hennes gåva vid avskedet. Flickan undrade på detta och kände nästan som en liten törntagg i hjärtat, ty hon kom ej strax att draga den rätta slutsatsen av hans glömska. Men när hon tänkte på hur det skulle ha varit, om han glömt giverskan för gåvan, tänkte hon: "Fast han är en slarver, älskar han mig". Och hon förlät honom för hans kärleks skull.

Emellertid måste gossen och flickan skiljas åt. När gossen blev ensam, ja då först förstod han att fullt uppskatta gåvan. Då vart den honom kär och dyrbar. Den lilla kudden var som en blomsteräng — röda blommor i grönt gräs. Då han vilade på den, tänkte han blott vackra tankar, och när hans hjärta blev oroligt och tungt vid tanken på att hans kära var långt borta, tyckte han att en god fe svävade fram

ur kudden, satte sig vid hans öra och sjöng en vaggvisa för honom:

Tänk, när du ur natten ser
Aftonstjärnan skrida:
Stjärnan nu en hälsning ger
Från min lilla Ida.

Tänk, när till dig tittar in
Någon liten sparver,
Aldrig Ida glömm sin
Stackars lille slarver.

Sov i ro på kudden rar,
Dyra, kära minnet,
Troget, som du henne har,
Har hon dig i sinnet.

Sov bland blommor och små blad
på gräsets gröna kappa,
Lägg dig ned, var lugn och glad
Och lilla kudden klappa.

Den 28 mars. I söndags predikade jag sista gången i Sorsele kyrka. Det är underligt i afton, då det är sista aftonen, innan jag reser till Risbäck. Tack lilla älskade Ida för allt! Låt om oss nu lämna oss i Guds hand och lita på honom. Vad Gud gör är rätt och bäst. Låt om oss ock lita på varandra och tänka goda, glada och ljusa tankar om varandra.

"Det betyder föga, vad oss möter
På vår korta väg mot hemmets land,
Ty vår gode herde själv oss sköter
Leder oss med stark och trofast hand."
(Ur Sionst)

Dag 29. I dag kom Viktor för att säga farväl. Vi sutto i förmakssoffan och viskade avskedsord till varann. Jag såg en tår blänka i Viktors ögon. När hjärtat är överfullt, tryta orden, språket förefaller en så fattigt.

Mor och jag fingo följa med till Abbmoberg. Viktor och jag åkte i vår släde. Pålle sprang så buskarna vid vägen blinkade förbi — och bjällrorna sjöngo en sång om trohet och kärlek. Vi sutto och talade om vad vi fantiserat och tänkt före den 9 febr. — minnesdagen. Som ett eko hör jag viskningen i mitt öra: "Min dröm, mitt allt, allt vad jag längtat efter och sökt har jag funnit i dig!" — Tack för de orden! Så kan jag även säga om dig.

När vi hade gått upp ur släderna vid Abbmoberg, få vi höra en jojk uppfifrån Jon Tomas stuga — Det var gumman, som stod där uppe på backen och jokade "min vuole".

Dagmar V.-g. J.-n.

VINDELÄLVEN!

Just i presslägningsögonblicket meddelas att Henrik Nilssons artikel i förra numret av SEKLET, *Var står vänsteroppositionen i Vindelälvsfrågan?*, utkommit i broschyrform.

Den kostar kr. 2:— plus moms. Kan erhållas från

LITTERATURFÖRLAGET,
Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Pendelforskning

Den talande staven

"Mitt folk frågar sin stock till råds och vill hämta besked av sin stav" — så säger Hosea i sin straffpredikan över Israel såsom ett ord från Gud (kap. 4:12). Men vid andra tillfällen hade staven varit ett Guds redskap eller Guds röst. För Moses var den en besvärjelsekraft, han lyfte staven och Faraos här dränktes. En annan gång lyfte han staven och den gjorde nedslag där vattnet var. I psalm 23:4 sjunger psalmisten; "Jag fruktar intet ont, ty du är med mig; din käpp och stav, de trösta mig." Staven och käppen ha sin uppgift båda, de inte bara skydda, de trösta också, de föras av en högre makt, de tala. Så var det också hos Hosea, "stock och stav" gävo svar, svarade på rådfrågning.

På vad sätt gävo dessa instrument svar? Slagrutan och pendeln gävo svaren "ja" eller "nej" genom olika rörelser. Översteprästens bröstsköldar torde ha gjort det genom färgförändringar, men svar kanske även ha givits genom ljud. Dessa skulle då ha uppstått genom psykiska påverkningar genom någon slags tankeöverföring. I Konungab. II, kap. 6 omtalas huru en man miste yxan, då den föll av skafvet ner i vattnet, som tydligen var rätt djupt. Mannen, som tappade yxan "gav upp ett rop och sade: Ack, min herre, yxan var ju länad. — "Gudsmannen högg då av ett stycke trä och kastade det i där och fick så järnet att flyta upp. Sedan sade han: Tag nu upp det. Då räckte mannen ut sin hand och tog upp det." Här se vi den psykiska, magnetiska makt, som en starkt medial person kan inlägga i en träbit. Berättelsen är helt säkert autentisk. De mediala gåvorna ha varit starkt utvecklade hos vissa folk, bland dessa icke minst judarna. Dessa gåvor ha de, åtminstone inom vissa kretsar, övat allt intill nu.

Den med mediumistisk kraft laddade staven tycks emellertid även kunna giva ljud ifrån sig och således på detta sätt giva svar. Det hände att en kabbalist, d. v. s. en som sysslade med hemliga ting förnämligast genom namn, Isaak Loria, reagerade mot att ljud, som frambringades ur staven, tillskrevs egenskap av tillförlitliga orakel. Längre fram i tiden ha vi ett högst egendomligt fall av den talande staven, nämligen i *Nostradamus* profetior. Denne var av judisk börd och hade tydligen övertagit hemligheten från fäderna. Han berättar själv huru han satt under den stjärnklara natten, så att han hade stjärnevalvet fritt över sig och höll en stav i ett käril av vatten. Då hörde han ljudet, ett tal, varav han fick de mystiska verserna. Och som vi förut ha visat och varom närmare kan läsas i Gustavssons bok var åtminstone en del av utsagorna verkliga förutsägelser, framför allt angående den franska revolutionen, där han t. o. m. anger årtal och namn. På något liknande sätt brukade antagligen profeten Hoseas samtid använda "stocken" och "staven".

Hosea har dock tydligen vid sina förutsägelser om domar över folket helt enkelt utgått från de moraliska lagarna och deras grundlag "vad människan sår, det skall hon ock skörda".

Även levitationer synas ha varit kända bland judarna sen gammalt, åtminstone förekom experiment med bordet redan under 1600-talet, vilka hänvisa till ännu äldre härstamning. Så-

dant "trolleri" blev emellertid förbjudet. Bordets levitation åstadkoms medels Kabala-kraft, d. v. s. genom utsägelser av namn. I namnen var kraften. Dessa namn ansågs stå i förbindelse med elementarandar, som lyfte bordet även om tunga stenar lades därpå.

Det berättas om ett par judiska studenter, som gästvänligt upptagits i en familj i Fürth och som ville visa sin tacksamhet genom att visa värdfolket ett experiment. De hade icke blott lagt tunga stenar på bordet utan även erbjudit tjänstefolket att sätta sig därpå. Vid uttalandet av ett visst namn hade bordet höjt sig och vid befallning med samma namn hade det åter sänkt sig. Då det blev bekant i staden om detta experiment, så blev det förbud att utöva sådan konst. Somliga judar förklarade saken på följande sätt: Vid levitationen medverkade visserligen dämoner (onda andar); men varje dämon behärskades av en god ängel. Studenterna bådo alltså de goda änglarna att de skulle befalla de onda andarna att utföra dessa konststycken. Dessa kunde lyda endast då det var något som gav Gud äran.

Det har alltid föfunnits frukten för trolleri och spökeri då det gäller parapsykiska fenomen, förr liksom nu, om också formerna växla. Under senare tid har spökrädsan mest hört hemma hos de "sakkunniga", varigenom verklig vetenskaplig forskning förhindrats. De sakkunniga ha nämligen av "spökrädsal" förkastat saken utan att undersöka den.

V. Vallberg

Efter denna posthuma artikel av min vän övergår jag till att återgiva ett brev från sign. *Tobiasson*, som hörsammat kallelsen att än en gång skildra sina upplevelser med pendeln. Han skriver:

Ordet, det skrivna eller det tryckta är inte någonting vad som helst, utan något märkligt. Det är ett materiellt fastslående av mänsklig tanke, och samtidigt omstrålat av kosmisk kraft. Det finns många slags ord; höga, låga, onda och goda. Ord av himmelsk skönhet, även med ursprung därifrån, ord, så låga att det vore bättre om de aldrig uttalats. Alla ha sin karaktär och alla har sitt att berätta. Studium av ord med pendel är fascinerande.

Beträffande Vallbergs undersökningar av skrifter, brev, böcker, Bibeln m m. har jag vid mina undersökningar gjort vissa erfarenheter. En vanlig "ytlig" skrivelse visar skrivelsens signatur, medan däremot en mera konstnärlig skapelse av pennan visar N-S. Vallberg vill jag inte kritisera, men betr. olika bibelförfattare är nog förhållandet det, att det andliga och det höga innehållet i författarens skrifter överglänser den personliga signaturen och författarna således kan ha helt andra pendelutslag än vad Bibeln "utstrålar". Detta bara ett påpekande, men jag tycker det är intressant.

Vid undersökning av brev, måste man vidare med pendeln söka över en neutral ordgrupp för att få ett rättvist utslag.

Råkar man nämligen hålla pendeln över ord såsom präst, mord, vatten, sanning, lögn eller dyl. blir det utslag efter dessa, och man blir lurad i att få reda på vem som skrivit.

Vidare. Från namnen på två personer utstrålar tankar från den ena till den andra, om de äro bekanta eller vänner. Onda eller goda

är svårt att utröna kanske. Man håller i ett sådant fall pendeln i kanten av namnet, ej över detsamma.

Även avlidna tycks tänka, hur fantastiskt det än kan låta. En avliden släkting som fört ett syndigt liv och saknar kors över sin dödsruna för pendel, "frågade" jag i några ord en kväll om jag skulle be för honom. Pendeln drog och svängde därvid mycket kraftigt mot dessa ord. Var det ett samtycke till mitt förslag?

Betr. färden till månen med Apollo 2, var företaget låghet enl. pendeln. Det förekom dock en egendomlighet i det att månfararna i närheten av månen erhöill annan signatur, först Ö—V, sedan korset. Detta förvånade, men senare har jag gjort samma egendomliga upptäckt när det gällt ett sällskap på en vanlig bilresa. Är det männe låghet, i resorna, även när det gäller bil är döden nära, eller är det något annat?

Djur kan ju som bekant inte tänka, enl. vetenskapen. Ändå tänker min hund Jullan på taxen Raj som nyligen åkt hem från sommarhöjet. Detta ser jag mycket tydligt med pendel. Även katt, ko och häst tänker, visar pendeln, vilket jag ju heller aldrig betvivlat. Hos höns dock ingen synlig tanke den kväll jag försökte, men finns säkert även där. Måhända sova de, och sovande sänder inga tankar, då det gäller människa. Detsamma är nog förhållandet när det gäller djur.

Så långt signaturen. En del intressanta frågor ställer man upp. Jag avstår från att diskutera dem nu. Kommande artiklar i ämnet kommer säkert att kasta ljus över ämnena — eller tillspetsa dem ytterligare.

Pendelforskningen är en ytterst intressant övning. Det finns en hel del att upptäcka där. Att pendeln är en realitet att räkna med kom ju redan Viktor Vallberg underfund med. Men redan före hans tid var forskningen på området i full gång utanför Sveriges gränser.

Jag blir glad för mer stoff i den här vägen och skall undan för undan mata in eget material i spalten. Vi ha ju tre nummer kvar av SEKLET i år.

H B

TONIKUM

Försök ÖRTAGUBBENS tonikum när ni känner er tillfälligt trött och kraftlös.

Det är välsmakande, innehåller en sammansättning av vitaminer, mineraler, järn och örtextrakter.

Flaska, 300 ml, kr. 10:—

BANTAMIN

för naturlig viktkontroll

Bantamin tabletterna Innehåller fullvärdig PROTEIN som ger mätthetskänsla, vidare C-VITAMIN som piggar upp och motverkar trötthet. Lättabsorberande JÄRN från nässelextrakt samt PSYLLIUMFRO, som är välgörande vid förstoppning.

Burk om 250 tabl. kr. 13:35

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Rhus toxicodendron

Utmärkande för detta medel är, att det verkar på huden och vid reumatiska smärtor. Det kan prövas om man känner sig sämre av kyla, fuktigt väder, efter regn, på natten efter vila samt av att ligga på rygg eller på högra sidan. Då man känner sig bättre i torrt väder, av varma omslag, av att ändra ställning, att gnida lemmarna eller angripna delar.

Rhus tox är en mycket giftig buskväxt. Kan därför ej användas annat än i potenserad form: 6 — CM. Verkningsstiden kan variera. I akuta fall (då lägre potenser bör användas) endast några timmar, i kroniska fall kan verkningsstiden vara några veckor (höga potenser).

Man känner sig orolig och nedstämd till sinnes, vill gärna gå omkring och vara i rörelse; man vill helst vara ifred. Minnet börjar bli dåligt.

Reumatisk huvudvärk. Värk i bakre delen av huvudet. Värk som strålar åt öronen, näsroten eller kinderna. Känsla som om ett hårt band vore klämt omkring huvudet.

Ögonen och ögonlocken inflammerade. Brännande och kliande känsla i ögonen och ögonlocken. Ögongloberna ömma. Känsla av att ha en slöja för ögonen.

Öronen variga och svullna, öronspottkörtlarna inflammerade. Påssjuka med mörkröd svullnad som börjar på vänstra sidan.

Rosaartad inflammation och svullnad i *ansiktet*, vänstersidig och med blåsor.

Näsan öm och svullen, näsblod. Snuva efter att ha varit kall och våt.

Reumatisk tandvärk, som känns som om tänderna skulle ryckas ut.

Känsla av torrhet i *halsen*, som är svullen utanpå. Man har svårt för att svälja, även flytande föda. Difteri. Medlet passar vid influensa, då det värker i alla leder och i benen.

Magen: Hunger och tomhetskänsla, dock fullständigt aptitlös. Koliksmärtor, som tvingar en att vika sig. Ljumsckörtlarna svullna.

Svår hjärtklappning, så att man skakar då man sitter stilla.

Reumatisk stelhet i *nacken*, värst mellan skuldrorna eller i korsryggen. Man känner sig bättre av rörelse eller att ligga på något hårt — även av värme.

Armarna och benen svullna, med förlamningskänsla i lederna. Dragande och ryckande känsla i benen, så att man ej kan vara stilla.

Huden: Klåda över hela kroppen. Röda fläckar som vid mässling, blåsor och blåslänkande utslag. Vattenkoppor. Vid bi- och getingstick kan medlet komma till användning, även om Echinacea tinktur (kan användas både in- och utvärtes) här många gånger är ett bättre medel.

Vid feber: frysningar om ryggen, även om man kan känna sig het över hela kroppen. Frysningarna äro särskilt framträdande om kvällarna. Feber som stiger och faller. Stark svettning om morgnarna. Tyfoidfeber.

Sammanfattning: Rhus tox. är ett stort medel. Det finns knappast någon vävnad i kroppen eller något organ som det inte påverkar. Det passar ofta vid mycket svåra lidanden, vilka visa tendens att bli kroniska. Glöm inte detta vid katarrer, som ideligen återkomma efter förkylning, eller då ni blivit våt om fötterna.

I svåra fall kan medlet tas in rätt så ofta.

Sköterskan som varnade

Det var en morgon i mitten av aug. 1956. Jag var på besök hos min tvillingbror Karl i Wien. Det var min första semesterdag. Med armarna korsade under huvudet låg jag på min säng i det lilla rummet och såg ut genom fönstret. Solen var redan uppe på en blå himmel och det såg ut att bli en fin dag. Jag funderade över om jag skulle bada i gamla Donau eller fara ut till Wienerwald.

Så där hade jag väl legat en kvart utan att kunna besluta mig. Stararna kvittrade i träden utanför och liksom jublade över den vackra sommardagen.

Då drogs plötsligt min blick från fönstret till vänstra hörnet i rummet. Med ens for jag förskräckt upp i bädden och skrek högt av förskräckelse. Belyst av solstrålarna såg jag där i hörnet en sjuksyster stå klart synlig, men bara från huvudet till höfterna. Hon hade mörkt hår och mörka ögon och såg allvarligt på mig. I nästa ögonblick lyfte hon båda händerna och band en vit ansiktsmask för mun och näsa som vid förberedelse till operation. Sedan försvann hon lika plötsligt. Jag hade redan upplevt ett och annat på det psykiska området men aldrig något likt detta. Jag satt alldeles förstörd i sängen när dörren rycktes upp och min bror kom rusande in och frågade varför jag skrikit och vad som hänt? Småningom hämtade jag mig från förskräckelsen och berättade vad jag upplevt. Jag visste att det var en människas astralkropp jag hade sett.

Min bror bad mig att ej lämna huset den dagen utan vara försiktig för att hindra en ev. olyckshändelse. Jag var nu alldeles lugn och tänkte att om jag håller mig inne kan ju ingenting hända. Jag fick väl offra min första semesterdag.

Dagen gick mycket långsamt. Solen strålade därute och jag satt i köket och läste en bok. Vid 15-tiden kom min svägerska med sin 15-åriga dotter hem och började laga mat. Kl. 16.30 hällde flickan upp vatten i en hink. Min svägerska hämtade upp ett köttstycke ur kastrullen, lade det på ett skärbräde, ställde detta tillsammans med bröd på bordet och bad mig smaka på köttet. Jag tog en ny förskärarkniv och brödet men så bad min svägerska att jag skulle smaka på semlorna istället och jag lade tillbaka brödet. Strax ångrade jag mig emellertid och tyckte att bröd skulle smaka bättre och skulle just skära mig en skiva då kniven slant och jag skar mig svårt i vänstra tummen. Förskräckt lät jag kniven falla och sprang fram till vattenhinken och höll just på att sticka tummen i vattnet, då det föll mig in att jag sett ett sjukhus alldeles i närheten. Medan min svägerska och brorsdotter förskräckta och målösa stod kvar rusade jag iväg utför gatan mot sjukhuset. Folk ryggade förskräcka tillbaka för mig där jag kom farande med min blödande tumme. På tre minuter var jag framme. Vakten skrek åt mig i förbifarten att kirurgen låg till vänster uppför ett par trappor. Andlös rusade jag dit. Två sjuksystrar var i rummet och den ena hjälpte just en läkare med hans vita rock. När han fick se mig sa han: "Än är inte jobbet slut, syster" och när han sedan såg mitt sår menade han att det var bäst att sy ihop det. Strax efter låg jag på ett operationsbord, en sjuksyster spände fast mig och läkaren gav mig en spruta i handen. Då fick jag se en annan mörkhårig syster stå i rummets vänstra hörn

Vagabonderade hjärnströmmar

I tidskriften "Wissen und Fortschritt" april, 1933, fanns en intressant artikel av H Schrödter som kan ge anledning till ytterligare undersökningar. Vi återger det väsentligaste av innehållet:

Många människor plågas ibland av plötsligt påkommande tvångstankar, som om någon ond makt plötsligt hade gripit tag om deras medvetande och tvingat in deras tankar i banor som de normalt ej kunnat drömma om. Det berättas i Bibeln om kung Saul att han plågades på detta sätt och då var farlig för sin omgivning och om Tolstoj berättas att han kunde skrika som ett djur då han ibland plågades av tvångstankar. Det förefaller som om sådana "plågoandar" uppträdde i serie och att den ena intog den andras plats då en sådan anfäktelse en gång påbörjats.

Vad kan detta bero på? Kan man inte möjligen antaga att det rör sig om verkan av något slags omkringirrande, vagabonderande tankeströmmar i hjärnans kopplingsstation, vilka hoppar över från den ena minnespunkten till den andra i vilka förut genomlevda plågsamma händelser eller drömmar magasineras? Jag har gjort en egenartad upptäckt som gör mig böjd att tänka mig en sådan förklaring på förekomsten.

Jag förföljdes nämligen en gång särskilt våldsam och sådana psykiska "plågoandar". Spontan uppträdande svåra minnen gav mig nästan en kroppslig smärta. Jag var just ute på en livligt trafikerad gata när detta kom över mig och då jag kände att jag på något sätt måste avreagera mig plågan, om jag inte skulle bryta samman, slog jag min knutna hand hårt i en lyktstolpe. Ögonblickligen var alltsammans försvunnet och plågade mig ej på en lång stund. När det sedan kom igen vidrörde jag en järnstolpe på nytt och med samma resultat: "andarna" försvann. Sedan dess använder jag alltid detta motmedel då plågsamma minnen kommer över mig, jag berör ett järngaller, en ledningsstolpe eller någon annan slags metall del som står i kontakt med jorden. I ett rum kan man ta i ett värmeelement, i vattenledningen el. dyl. och plågan är genast borta.

Jag antar att detta ej kan bara bero på inbillning utan på en psykobiologisk verkan. Ty plågoandarna försvinner endast om järnföremålet är förbundet med jord. Är järn- eller metallföremålet inte jordat blir beröringen utan verkan. Av detta har jag dragit den slutsatsen att de vagabonderande strömmar i hjärnan som utlöser de självplågande tankarna kan avledas genom att kroppen sätts i förbindelse med jord. Professor Osiander säger i sitt verk om folkliga läkemedel (Volksarzneimittel etc. Göttingen 1826) bl. a. "man har ansett att epileptiska anfall upphör så snart man ger den sjuke ett föremål av järn, en nyckel el. dyl. i handen eller också mjukt stryker kroppen med en järnstav eller en konstgjord magnet" . . . "Danssjuka anses också mildras genom att sticka järn i handen på den sjuke." säger Jos. Franck i "Praxeos med. univ. praecepta" 1821.

(Ur "Die andere Welt" 5/66)

Övers. O. A.

och koka instrument. Hon ropade just: "Det är färdigt, doktorn". Så vände hon sig om, lyfte båda händerna och knöt på sig en ansiktsmask. Jag kände nu igen henne och ro-

I SEKLET för 15 år sedan:

Om uppfostran till självansvar . . .

När man skall uppfostra en häst, en hund eller något annat djur, så kallas denna uppfostran dressyr. Man söker lära djuret att förstå vad det bör göra och vad det inte bör göra. Ett djur som får växa upp i "frihet", d. v. s. utan påverkan av människans dressyr, blir ett vilddjur. Ibland har man haft anledning att överflytta detta begrepp på vissa människor och karaktärisera dem som "vilddjur".

Otvivelaktigt har man att vänta, att ett människobarn som får växa upp utan att lära sig *skilnaden mellan rätt och orätt*, så småningom kommer att bli en mer eller mindre urspårad människa.

Detta gäller också för släktet i dess helhet. Ett släkte som växer upp utan moraliska normer urartar och kommer till slut in i ett ohållbart tillstånd av oreda, degeneration och förfall. Den mänskliga historien visar också att dessa lagar är så stränga, att de ej tillåta en nedgång från en högre till en lägre kulturprincip. Den historiska utvecklingen har varit en böljegang av progress, kulmen och regress: uppåtgående, höjdpunkt, nedåtgående samt därefter upplösning — om ej förnyande krafter kommit emellan.

I forna tider har man mest räknat med nationer eller vissa begränsade kulturområden. Nu ha vi att räkna med hela människosläktet. Vart styr detta släkte? Vilka moralprinciper väljer det? Huru uppfostrar det sig självt?

Vad det nuvarande släktet mer än något annat behöver lära sig är — självbesinning och självansvar. Till detta bör för övrigt all uppfostran syfta.

Inte minst i dessa tider borde det därför vara varje uppfostrares huvuduppgift att med all makt och på olika sätt söka rikta ungdomens intressen och strävanden ej endast utåt, mot det världsliga livet med dess oftast förtylligande och demoraliserande inverkan på sinnen, utan även, och kanske framför allt, *inåt* — mot själslivets fördolda outnyttjade möjligheter, mot ansvarskänsla och pliktmedvetenhet, mot medvetandet om en högre andlig bestämmelse.

Men — hela det nuvarande hårt uppskruvade och materialistiskt programmerade samhällslivet, med dess hejdlösa penningdyrkan och alltmer raffinerade njutningsbegär, tycks gå ut på att med alla till buds stående medel rikta blickarna, intresset, själslivets alla krafter *utåt!* I form av bilderböcker, fotografier, illustrerad dags- och veckopress, bio, radio, be-

rättelseböcker, åskådningsundervisning m. m. Och så till sist — som kronan på verket! — televisionen.

Ett systematiskt samverkande undermineringsarbete i avsikt att förhindra det självständiga tänkandet! Här skymtar vi redan konturerna av den tänkta framtidsmänniskan.

Männe världslagarna, världsförnuftet, försynen, Gud kommer att tillåta människosläktet att ensidigt utveckla sig i denna riktning och ändå fortleva? Nej, det är otänkbart.

För nutidsmänniskan står redan det problemet för dörren hur hon skall kunna rädda sig själv och sina barn undan den kommande stora förödelsen.

Därför gäller det — i denna ödestid mera än någonsin — att vakna opp inför och att troget vakta på de profetiska orden som en gång stod skrivna över Jerusalem: "O, att ock du visste, och det i denna din dag, vad din frid tillhörer!"

Det är självbesinningens och självansvarets ord.

Dem finns det all anledning att lyssna på och att nogsamt betänka nu när tidsuret närmar sig 12 och människosläktet snart står inför "ödesstupet eller den nya födelsen".

(Ur artikeln "Framtidens människa" av Viktor Vallberg. SEKLET nr 1/1954.)

Ögondiagnosen

Insekterna ha de olika hjärncentralerna i ögonens facetter. Dessa utgöra ett stort antal. Alla facetterna sammanlöpa i en centralknut.

Vi tänka oss att en omvandling sker, så att av alla facetternas smådelar bildas en sammanhängande, ensartad samling av de olika centra, en nervcentral, och att samtidigt utbildas tvenne ögon, i vilket facetterna finnas kvar endast som rudiment, samlade till irishinnan av varje öga, vad ha vi då genom denna omvandling fått för resultat? Jo, en samling av nervcentra, kallad hjärnan, samt tvenne ögon, varvid fortfarande finns en nervförbindelse mellan hjärncentra och facetternas rudiment. Sålunda förhåller det sig med förklaringen till den underbara skapelse, som ger oss förmågan att i irishinnan se i miniatyr en viss avspeglning av tillståndet i kroppens olika organ.

Om vi utgå från ovanstående, så blir ögondiagnosen inte längre någon oförklarlig gåta. Det är ingen naturens nyck. Det är en utvecklingstanke. Från hjärnan utgå nervförgreningar till alla kroppens organ, sker en skada i ett nervcentrum, så sker också en skada i ett motsvarande organ, och sker en skada i ett organ, så ger det en rekyll i hjärnan. Om t. ex. en skada sker i hjärnans hjässparti till vänster, så uppstår en mer eller mindre svårartad förlamning i högra benet, emedan centrum för benets rörelseförmåga är beläget där. Och om en skada sker i benet, så återverkar det på hjärnans parti i hjässan. Men nu står såväl hjärnans nervcentrum som ock benets nervcentrum och dess förbindelse med benets muskler i ett nervsamband med den rudimentala återstoden i ögats irishinna. Således uppstår i de anförda fallen en förändring i ett litet parti snett uppåt och utåt i det vänstra ögats iris, om huvudet erhöill en skada som också i den nedersta delen av det högra ögats iris, om benet skadats, ty på dessa platser förefinnas rudimenten, å ena sidan hjärnans och å andra sidan benets. Märkena för dessa förändringar äro emellertid ofta så små, att det kan vara svårt att se dem

med blotta ögat, varför det behövs en förstoring av t. ex. fyra gånger, vilket i allmänhet kan anses tillräckligt, för att kunna säkert iakttaga dem.

Vi finna således i ögondiagnosen en underbar naturens konstruktion. Vilken praktisk betydelse ögondiagnosen kan äga blir en annan sida av saken. Men utforskandet av själva saken må väl oavsett dess praktiska användning ha åtminstone lika stort värde som att genom vivisektion utforska reaktionerna i djurens smärteförmågor, vari vetenskapen nedlagt stor möda, mycken omkostnad och ett av mänsklighetens värsta djurplågerier.

Betydelsen av ögondiagnosen kan ju bedömas endast av dem, som ha en omfattande erfarenhet genom studier och utövning av saken. Vi kan därvid hänvisa till den litteratur som finns. Numera finns på vårt språk, så långt jag kunnat finna, endast en om ögondiagnosen tillgänglig utom möjligen antikvariskt. Den, som finns, är ej stor till omfånget, men mycket instruktiv, därför att den till stor del består av ett stort antal bilder från olika verk om ögondiagnosen. Boken heter "Irisdiagnostik", utgiven av K. Grönwall på Rammes förlag, Göteborg, pris 18 kronor.

För att ge dem, som ej vilja göra sig besvär med eller kosta på en mera ingående kunskap utan endast intressera sig för att skaffa sig övertygelse och bekräftelse angående dess verklighet och för att blicka in i detta skapelsens under, så komma vi att i efterföljande nummer lämna närmare anvisningar genom bilder.

V. V.

SANHELIOS BALDRIAN

valeriana-pärlor

är ett rent, oförfalskat naturmedel som verkar för avspänning och vilsam sömn och därmed skapar förutsättningen för återställandet av den rubbade balansen.

Förstärkt med soja-lecithin och humle. Originalförpackn. med 200 st, kr. 6:35

PRISLISTA

från

ÖRTAGUBBEN

erhålls gratis på begäran. Den omfattar förutom ett stort sortiment av reformvaror även en avdelning med förteckning över homeopatiska läkemedel samt böcker från förlagsavdelningen.

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

pade: "Syster, er har jag sett i morse", och ville samtidigt rusa upp från bordet men hölls fast av remmarna. Medan doktorn sydde ihop såret berättade jag för honom om morgonens upplevelser. Jag slutade med: "Syster, det var er astralkropp som jag såg i morse", men hon förstod inte alls vad jag menade.

Doktorn hade under tiden blivit klar med ingreppet, gav tillbaka instrumenten åt systern, lade armarna i kors över bröstet, såg leende på mig och sa: "Jag tror på det Ni har berättat, men det kan jag säga er att 90 % av mina kolleger skulle säga till Er: Ni har haft hallucinationer, eller också hade de ansett Er vara tokig. Tyvärr tror de flesta av mina kollegor bara på det de kan ta på".

Ernst Rathhammer

Övers. O. A. (Ur Die andere Welt, febr. 68)

Gallsten kan botas utan operation!

Med välvilligt tillmötesgående av förf. till denna art., dr Signe Danielsson, har jag saxat den ur tidskriften Hälsonytt — Vegetarianen, nr 5—6.

Gallsten är ett svårt gissel för den civiliserade världen. Den griper allt mer omkring sig och har snart blivit en allmans sjukdom. Avlägsnandet av stenfyllda gallblåsor hör till ordningen för dagen, ja, gallsten har numera som kirurgisk sjukdom vida överflyglat blindtarmsinflammationen. De sjukas ständigt återkommande fråga är: "Måste man underkasta sig operation — finns där då ingen möjlighet att undkomma?"

Jo, det finns det. Det vet jag av erfarenhet.

En gång för länge sedan kom en tågstäderska till min mottagning. En nyss tagen röntgenplåt hade visat en gallblåsa full av stenar, vilken man också med blotta handen kunde känna genom den tunna bukväggen. Diagnosen var alltså säkrad och operationsdagen bestämd. Ingreppet skulle ske om en knapp vecka, och nu ville hon bli kvitt sina stenar utan operation. Själv hade jag den gången ingen erfarenhet på området men hade någonstans läst om en gammal kur.

Vi skaffade i en hast de nödiga ingredienserna, och hon fick gå igenom kuren mitt under sitt arbete på en resa mellan Stockholm och Alvesta, tur—retur. Vid återkomsten till Stockholm kom hon direkt ut till mig i Ängby. Medicineringen hade gått bra. Min första åtgärd var att känna på gallblåsan — men jag kunde inte finna den längre. Skulle den ha blivit tömd på sitt innehåll?

Jag rådde henne att enligt avtal infinna sig på sjukhuset den utsatta dagen. Men före operationen skulle hon begära en förnyad gallröntgen, vilken hon också fick. På bilden syntes en gallblåsa fri från stenar. Där fanns ingenting att operera.

Detta var för kanske 15 år sedan eller mer. I fortsättningen har jag tillfälligtvis fått liknande röntgenbekräftelser på kurens effektivitet. Men i de flesta fall har man ju ingen röntgenundersökning att tillgå utan får nöja sig med att uppleva, hur patienterna blir fria från sina besvär. Någon sällsynt gång kan behandlingen förfela sin verkan, vanligtvis därför att stenarna är alltför stora.

Förut kunde man på apotek fritt tillhandla sig dessa gallstensmedel, men fr. o. m. nyår 1969 är podofyllinet receptbelagt. Jag meddelar här nedan receptet till fromma för biologiska och andra intresserade läkare samt för deras patienter, som genom dessa kan få satsen utskrivet:

Rec.	
Podophyllin.	0,002
Sacchar. lact.	1,0
M. f. pulv. S. I.	
Fol. Senn. pulv.	2,5

Extract. Rhei amar.	2,5
Sacchar. lact.	5,0
M. f. pulv. S. II.	
Oleum Oliv.	100,0
Aetherol. Menth. pip.	0,1
M. S. III.	
Oleum Ricini	30,0
Aetherol. Menth. pip.	0,1
M. S. IV.	
Vin. rubr.	30,0

S. V.
Detta sista, nr 5 alltså, är rödvin. Detta tillhandahåller apoteken numera icke, utan man får skaffa det själv.

Här har vi således 5 nummerade portioner, vilka intages på följande sätt:

- I. Intages torrt kl. 13. Sköljes ner med litet vatten.
- II. Hela pulvret utröres med en kopp kokande vatten kl. 13, får stå till kl. 14, då bottensatsen röres upp, och det hela drickes.
- III. Hela portionen intages kl. 22, gärna i varm dryck. Efteråt ätes ett stycke torrt bröd.

Från nu och ett dygn framåt bör varje avföring utlösas med vatten och undersökas med en flat träpinne. Om det finns gallstenar, kommer de att avgå under detta dygn. De är små eller stora, nu uppmjukade, gröna, grå eller lerafärgade. Som regel flyter de opp i vattnet vid omröring.

IV. Hela portionen intages kl. 8 följande morgon på liknande sätt som portion III.

V. Den sista dosen, rödvinet, drickes 1 timme senare, dvs. kl. 9.

Möjligheten att fördriva gallsten på intern väg har betvivlats av många. De tolkar gallstenarna i avföringen som klumpar av gallsyrade oljor. Jag har emellertid haft patienter, som av eget intresse närmare undersökt dessa omstridda gallstenar och dels funnit dem skiktade, dels också många av dem facetterade — båda delarna typiskt för gallsten.

Men patienten ställer ännu en fråga: "När man nu har blivit av med sina stenar, kommer de igen, och hur skall man i så fall förhindra detta?"

Ja, fortsätter man med sin gamla oförnuftiga diet, så nog kan de komma tillbaka. Det gäller främst att se upp med de mättade djuriska fetterna, att undvika fläsk, korv och andra charkuterivaror, kött av göddjur, samt ägg, hellre äta kokt än stekt mat samt att i möjligaste mån utbyta fasta fetter mot oljor. Kakor, glace samt vissa efterrätter är rika på både fett och ägg. Av mjölksorterna väljer den f. d. gallstenssjuke skummjolk och lättfil och av ostsorterna framförallt kvarken.

Signe Danielson

Kosmo-biologi

Kosmo-biologi? Vad måtte det nu vara för något? frågar sig kanske en och annan läsare. Måste dom verkligen ständigt bara komma med nya namn på saker och ting? Ekologi, ergonomi, teosofi, antroposofi, new science, kosmologi och nu — kosmo-biologi. Ja, det blir nästan alltför många namn att hålla reda på men å andra sidan måste ju alla dessa vetenskapliga och andliga forskningar som människan bedriver i denna planetariska tidsålder också få sina beteckningar, så att var och en kan veta vad det är tal om . . .

Kosmos — världsalltet, världsrymden och dess biologi, *livets lära*, är ett begrepp som den österrikiske astrologen Hans Sterneder har präglat i sina skrifter, för att medels dessa ord försöka visa alltets inverkan på det jordiska livet. Nu finns det naturligtvis många som rycker på axlarna och säger: allt det där är ju bara humbug, allt detta snack om stjärnornas inflytande på vårt liv och alla dessa medeltida spådomsmetoder att utforska vårt öde genom att titta på rymden genom en kikare . . . Och det är i dag ej så få som är av den uppfattningen att astrologin är någonting som hör det förflutna till och därför inte passar in i vår moderna tekniska världsbild. Dessa människor glömmer emellertid, att de ej skulle kunna leva en dag, en timma eller ens en minut utan påverkan av dessa planeter, vi behöver här endast nämna solen och månen. Allt liv på jorden skulle utan dessa himlakroppar ögonblickligen tyna bort och dö. Det är solen som ger oss vår föda, värmen som vi behöver för att kunna existera, och kring jordklotets omedelbara rymd finns luften som vi behöver för att andas. Därför har människan i alla tider dyrkat dessa himlakroppar — solen, månen och stjärnorna — då hon vet att hon själv och allt det som finns på denna jord, människor, djur, växter och även s. k. "död materia" ej skulle finnas till utan dem. Och detta är även orsaken till att människan sedan sin allra första stund på denna planet, vare det medvetet eller omedvetet, har konstruerat sina religioner, sina gudomar . . .

Sterneder, som nyligen fyllde 80 år, är bosatt i Bregenz vid Bodensee. Man kan gott säga att han är utrustad med en normalt genialisk intuition och inspirationskraft. Bl. a. har han befattat sig med frågan om vår existens på denna jord och om de kosmiska krafter som upprätthåller vårt liv. Hans böcker har i över en miljon exemplar spritts över hela det tyskspråkiga Europa och på senare tid även över den övriga världen. Den som första gången får en av Sterneders böcker i sin hand blir i regel slagen med häpnad, då han ovillkorligen måste förförundra sig över att en sådan människa finns bland oss. En modern Pythagoras, en människa som i otrolig grad lyckats hålla sig ren, inspirerad av en högre makt, och som via sin intuition kunnat komma fram till en världsbild som söker sin like. Har man bara befattat sig något med astrologi, filosofi, astronomi och biologi så måste man ovillkorligen konstatera, att Sterneder som den första människan sedan antiken har lyckats tyda astrologins djupaste hemligheter, zodiakens gåtfulla symbolvärld och tolka den till ett språk som var och en av oss utan ringaste svårighet kan förstå och följa. Vi vill i denna korta introduktion bara nämna Sterneders två viktigaste arbeten "Der Wunderapostel" (Underaposteln) och "Der Schlüssel Zum Tierkreis-Geheimnis Und Menschenleben" (Nyckeln till zodiakens

hemlighet och människolivet). Språket i den förnämnda boken är så till den grad skönhets-, livs- och gudadyrkande, att man ovillkorligen kommer att tänka på en Franciscus av Assisi eller en Mäster Eckehardt, medan det andra verket i sina talrika utomordentliga skisser och diagram med lätthet låter oss taga del av den djupa världsbild som Sterneder skapat.

Då vi i kommande utförligare artiklar närmare skall befatta oss med Sterneders verk, så att även alla de som ej har tillgång till hans böcker må ha en möjlighet att bekanta sig med denna sällsynte mans jord och himmel omfattande kosmologi, vill vi här bara i korthet nämna några ord om den stjärnbild i zodiaken som vi nu står inför, d. v. s. Väduren, det tecken under vilket solen den 21 mars passerar på sin himmelska färd.

Väduren? Vad är det för någonting? frågar kanske en och annan som ännu ej befattat sig med astrologiska problem. Jag har aldrig sett någon vädur där uppe om kvällarna . . .

Nej, det är nog sant. Det har ingen av oss gjort, varken de människor som nu lever eller som tidigare levat. Zodiaken går faktiskt inte att upptäcka där uppe i den mörka rymden, må vi än titta aldrig så länge och mycket . . .

Men varför heter det då väduren, oxen, kräftan, vågen, jungfrun, skorpionen o. s. v., när man inte kan se dem?

Ja, zodiakens bilder går faktiskt inte att upptäcka där uppe såsom vi är vana vid att se exempelvis Orion, Karlavagnen, Stora Björnen, Hunden och vad de olika fixstjärnesystemen nu heter. Zodiakens symboler, det äldsta mänskliga vetandet, grunden till alla stora religioner under människans väg genom tiderna, är faktiskt andliga begrepp. Människan har en gång i tiden, för årtusenden sedan, genom sin andelade ekliptikan (solens bana genom rymden) i tolv fält, givande varje fält en egen bild.

Ja, men hur kunde de då just komma fram till någonting så konstigt som en vädur . . . ?

Alla dessa symboler visar oss att människan tidigare haft en mycket djupare kontakt med såväl Kosmos som med det enkla naturliga livet än vad vi moderna människor, trots våra rymdfärder och våra sputnikar har. Medan månen visar sig tolv gånger per år, därmed indelade året i tolv månader, innebär solbanans indelning i tolv avsnitt lösningen på ett av de största problemen i vår föreställningsvärld. Solens bana genom zodiaken (samtliga 12 symbolvärldar) karaktäriserar, som Sterneder påpekar, växtens årliga livsrytm. Med solen födes, lever och dör allt växtliv. Här har vi även den djupa mytologiska grunden till exempelvis Osiris- och Sethmyten i det gamla Egypten. Osiris, solguden, döddes av Seth, underjordens och de mörka makternas herre, liksom hos sumererna Gilgamesch kämpade med Enkidu eller i Grekland Apollon med Dionysos. I kristendomen blev det Guds strid med Satan, det ljusas kamp mot helvetets makter, för att nu bara ge några få exempel ur religionens och mytologiens värld. Och liksom zodiaken bildas av tolv tecken, så hade Jesus tolv apostlar. Likaså indelas året i tolv månader. Dessa tolv månader motsvarar växtens utvecklingsstadier från dess födelse och blomstring fram till dess död. För att sedan återigen uppstå från döden, den långa sömnen, och likt solen ånyo börja sitt eviga kretslopp.

Det var under vädurens tecken som växten "föddes", bröt igenom mörkrets (dödens) rike, banande sin väg mot kosmos. Med växtens födelse, p. g. a. solens "födelse" efter vinterns och mörkrets period, har väduren, det unga

framträngande livets symbol med sina starka horn symboliserande livskraften och livsviljan, banat sin väg.

Ja, men hur kom man då till detta konstiga tecken som symboliserar väduren, frågar kanske nu en och annan läsare.

Detta grafiska tecken, zodiakens första symbol, karaktäriserar såväl en kosmisk-biologisk som andlig lag. Som redan antytts så kännetecknar denna symbol livsviljans, ja själva livets genombrott och seger, särskilt symboliserad i vädurens starka horn. När en växt bryter genom den mörka myllan (dödens rike), eller när ett djur eller en människa föds, så uppenbarar sig alltid samma symbol för oss, i samband med födseln. Hos djuret och människan bär sköten samma V-form som vid växtens, groddens, genombrott ur jorden. Andligen sett, påpekar Sterneder, symboliserar vädurens horn viljekraften. Astrologin har ju som bekant indelat det mänskliga livet i tolv avsnitt, där varje avsnitt utgörs av sju år. Således skall vårt liv enligt de antika läroren (se bl. a. även Bibeln) i genomsnitt skall vara 7×12, d. v. s. 84 år. Och varje sjuårsperiod kännetecknas även här, andligen, av en symbol i zodiaken. Då människans första sjuårsperiod står under vädurens tecken, så betyder det att också hon, liksom växten och djuret, vill hävda sig, visa sin vilja — då ju dessa år genomgående karaktäriseras av det lilla jaget. Barnet från 1—7 tänker bara på sig själv, har ännu inte vuxit från sin egoism, fram till duet, till altruism. Växer en människa inte ur sin egocentricitet, denna stora egenkärlek, ja, då förblir hon för alltid en egoist, en som bara tänker på sig själv och inte bryr sig om sin nästa. Att en sådan människa kan få det svårt i livet och även kan göra livet svårt för andra, vet vi alla av egen livserfarenhet. Många psykologiska strömningar, bl. a. Freud och Adler, återför ju de flesta av våra komplex, karaktärsegenskaper och psykiska sjukdomar till denna vår första sjuårsperiod, som också i regel präglar hela vår livsväg.

Om människor, födda under vädurens tecken, brukar de astrologiska handböckerna säga, att de är uppbrusande, rastlösa, impulsiva, allvarliga och bestämda. Det är människor som gärna vill behärska och bestämma över sin omgivning; de är mycket ambitiösa, häftiga, lätt retliga, lynniga och deras väsen är ofta präglad av entusiasm, djärvhet, oförskräckthet och en hög frihetsträngtan.

Då väduren ofta även avbildas som ett lamm, åt man särskilt förr ofta lammkött till påsken. Hand i hand med denna sed åt man även färggrannat målade ägg vid påskhögtiden — vändpunkten från döden till livet, återuppståndelsen. Ägget symboliserade då solens klot som dykt upp bakom himlahorisonten och färgerna på ägget symboliserade den nyvaknande naturens skönhet.

Frithjof Hallman

Ur den stora lyriken . . .

Paradisets timma

När människorna sova
vid sommarnattens sken
och tusen röster lova
sin fröjd från gren till gren,
då purpras lingonriset
av stilla skyars gull;
då hägrar paradiset
än över jordens mull.

Du äng, låt kalkar glimma
kring älvans lätta håll
Du paradisets timma,
din dagg gjut i vår själl
Än jublar fågelsången
kring gryningsljusa sund
så klar som första gången
i tidens första stund.

Verner von Heidenstam

Om tusen år

En dallring i en fjärran rymd, ett minne
av gården, som sken fram bland höga träd.
Vad hette jag? Vem var jag? Varför grät jag?
Förgätit har jag allt, och som en stormsång
allt brusar bort bland världarna, som rulla.

Verner von Heidenstam

Äldre årg. SEKLET

Alltsedan SEKLET startade 1954 har vi oförtrutet kämpat mot och haft mängder av artiklar inne om naturförstörelsen, miljöförgiftningen m. fl. hitthörande frågor — d. v. s. långt innan dessa problem uppmärksammades av massmedia och så småningom blivit några av de mest brännande världsfrågorna.

Då skrattade man åt oss — eller teg ihjäl oss — i dag har vi fått rätt på praktiskt taget varje punkt! Samtliga nr av SEKLET sedan starten finns ännu kvar, med bl. a. Viktor Ballbergs fascinerande profetiska artiklar.

Dessutom artiklar i parapsykiska och andliga ämnen, brännande och aktuella samhällsfrågor m. m.

Arg. av SEKLET 1954—1966
kr. 15:— + moms.

1967—1968 (sedan vi övergått till det nuvarande A4 formatet) innehållande bl. a. högtintressanta och hyperaktuella artiklar och artikelserier av Olof Alexandersson.

Kr. 6:— + moms.

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

VM

PROTEIN

**håller
fysiken fin**

Vid anstängande kroppsliga prestationer. 250 tabletter fullvärdig protein.

Kr. 11:40

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Människans förhållande till djurvärlden

Ett utkast för eftertanke och diskussion.

Vi ge först akt på *det historiska förhållandet* mellan djurvärlden och människan.

I våra historieböcker läsa vi om ett stadium, då människorna livnärde sig av *jakt och fiske*.

Från djuren hämtade de sig både mat och kläder.

Därpå följer ett stadium, då människan tämjer vissa djur. Djuren bli människans tjänare, men huvudsakligen för att när tiden är inne att som tack för hjälpen kunna genom människans omsorg leva och vara skyddad mot de vilda rovdjuren själv bli av människan dödad och uppäten. — I vissa fall ha människorna även ätit upp varandra.

Vad vi nu närmast talat om, är *nomadens* liv och hans förhållande till djurvärlden. Här ha vi särskilt lappar, eskimåer och indianer.

Så småningom kommer man in i ett tredje stadium, nämligen *äkerbruk och bofast levnads-sätt*.

Människan har fortfarande djuret både till föda, kläder m. m. samt som arbetshjälp. — Så småningom finner människan arbetsmedel, som gör henne alltmer oberoende av djurens hjälp. Hon kommer in i maskinstadiet. Fortfarande betjänar hon sig dock mångfaldigt av djuren. Hon är fortfarande en rövare i förhållande till djuren. Hon uppföder kor. Kons kalvar slaktar hon och äter upp och kalvarnas mjölk tar hon som sin föda. — Jag har skämtat, men skämtet har varit mera låtsat, att jag inte hunnit leva så länge att jag hunnit uppfinna den konstgjorda kon, komaskinen, då man på maskinell väg frambringa mjölk ur gräset. Jag tror nämligen att detta kommer att ske. Men — jag sätter ett frågetecken: Kommer man att för ändamålet använda sig av kemiska hjälpmedel? Jag misstänker det. Då blir det väl ännu en spik i mänsklighetens likkista. — Härom dagen såg jag att den nu omtalade mjölkmaskinen, maskinkossan, tycks redan vara på väg att fullbordas. — Bina arbetar ihop honung. Som tack tar människan deras liv och skörden (inte allas liv).

Om man nu följer dessa vägar med avseende på människans förhållande till djurvärlden, så är det en väg av kamp och strid med vilda djur och ovärdiga förhållanden med de tama. Men — man ser väl också en väg till bättre och bättre förhållanden? Är det verkligen så? Ja, i vissa avseenden, men på samma gång ha vi just i vår tid den allra lägsta fasen i förhållandet till djuren. Och detta sker genom *vivisektionen*. Varför är denna mer förnedrande än något annat? Ja, därför att den ger sig ut för att ligga på ett högre kulturplan, men är utstuderad grymhet särskilt i vissa fall. Därtill är den en av de största osanningar, som gäckat mänskligheten. Uppgifterna om att dessa experiment ha varit nödvändiga för en del upptäckter är mera lögn än sanning. De upptäcker och åtgärder, som på dessa grunder företagas med människorna, äro till större delen kanske nästan alltigenom av fördärlig natur. Det mesta består i vaccinationer av olika slag. Vetenskapsmän ha oupphörligen låtit oss veta, att skyddstiden mot sjukdomar är ytterst betydande oviss och kort. Vi ha nog att studera skyddsverkan och skyddstiden hos smittkoppvaccinationen. Jag hänvisar till "Vaccinationens Värde och Vador", Nordiska Samfundet, 1:50. — Det

finns för övrigt en rikhaltig litteratur, som avslöjat denna osanning. Jag kan här helt kort och sant säga, att den officiella vetenskapen, om man nu skall låta den i detta sammanhang kallas för "vetenskap", sitter så illa till, att den inte vågar inlåta sig i offentlig diskussion eller att låta någon motståndare få ordet i en kommission.

Jag skall anföra bara ett exempel på dess ärlighet eller om man så vill öarlighet. — I Medicinalstyrelsens betänkande av 1913 säges att vaccinationen skyddar fullständigt under ett år samt mot dödsfall i 20 år. Samma påstående har framkommit senare från samma håll.

Nu kan ni söka reda på Sveriges smittkoppsstatistik, d.v.s. över dödsfallen. Denna finner ni i nyssnämnda av Medicinalstyrelsen utgivna betänkande. Där se vi, att den största dödligheten i koppor, om man undantar de två första årsklasserna, finnes i de *nyvaccinerade årsklasserna*. — Det kan väl då ej väcka förvåning, om den s. k. vetenskapen inte vill inlåta sig i diskussion med en person, som de inte ha något annat att sätta mot än sitt namn av "Vetenskap".

Djurplågeri således grundat på grymhet och falska uppgifter! Där torde väl mänskligheten i sitt förhållande till djuren ha nått botten.

— — —

Men vi finna dock genom tiderna en dröm om ett bättre tillstånd, en hela världens förnyelse. Hos profeten Esaias läsa vi en vacker syn i 11 kap.: "Då skola vargar bo tillsammans med lamm och pantrar ligga tillsammans med killingar; och kalvar och unga lejon och gödboskap skola sänjas tillhopa, och en liten gosse skall valla dem. Kor och björnar skola gå och beta, deras ungar skola ligga tillhopa, och lejon skola äta halm likasom oxar. Ett spenabarn skall leka intill en huggorms hål och ett avvant barn sträcka ut sin hand mot en basilisks öga."

Kan denna tanke om världsförnyelse i denna världens form bli verklighet? Kan vi tänka oss, att vi lämnade djurvärlden att tillväxa och sköta sig själv och så skulle detta paradisiska tillstånd inträda?

Låt oss föreställa oss följderna därav! Den saken är ganska klar. Det blir förbud att döda djur. Det är verkligen obehagligt att tänka sig att döda en ren eller en älg. Vi låta dem tillväxa. Inga dödas. Redan inom 12 år ha de tillväxt i antal så stort att de förtära minst hälften av skörden på åkrarna och trädgårdarna ödelägga de. Skogarnas tillväxt förhindras totalt.

Men naturen strävar själv att rätta till förhållandena ofta på ett som oss kan synas grymt sätt. Eftersom inga djur få dödas, så ha även sådana djur som varg, järv, björn och lo tillväxt till mångdubbelt antal. Deras mat är andra djur. Ren och älg ha tillväxt i stort antal, men även de andra nyssnämnda djuren. Dessa ha nu gott om föda och tillväxa i antal, rovdjuren tillväxa mest, ty de andra bli snart hejdade i sin tillväxt av dessa. Och — vad sker nu? Jo, om någon tid ha rovdjuren förminskat renar och älgar till den grad, att svälten förestår för rövarna och så minskas åter deras stam. Detta allt är vad man kallar *djungelns lag*.

Spontan mediumitet

Ett mycket omtalat fall i Tyskland

En läkare dr Hogan, ordförande i föreningen mot vetenskapligt djurplågeri, i Berlin, berättar i en tysk tidning "Iris-Korrespondenz" följande:

"Vid en familjefest i Frankfurt am Main kom man in på samtalet om hypnotism och själens överlevande, varvid en ung officer utlät sig föraktligt om 'dylikt vainsinne'. — Men plötsligt sjönk han ner som död i sin stol. Innan den tillkallade läkaren kom, började den 'vanmäktige' att tala med stark, ehuru alldeles förändrad röst:

'Min fader', sade han till en därvarande äldre man, 'på det att du må ha ett påtagligt tecken, att jag har varit hos dig och att det inte är bara villfarelse eller inbillning, så tag detta!' — Vid dessa ord föll ett glänsande föremål ned på golvet framför den gamle mannen. Då han tog upp det, så sågo vi alla en vacker antik ring. Den gamle mannen ropade förvirrad och upprörd, att detta var ett verkligt under, ty hans döde son hade alltid burit denna ring på sitt finger och fått den med sig i graven.

Nu gjorde en ung flicka anmärkningen: 'Ack, om någon av mina anhöriga ville giva mig något tecken från den andra sidan!' — Hennes önskan uppfylldes omedelbart. Den 'vanmäktige' talade med djup, alldeles förändrad röst: 'Jag är din farbror, medicinalrådet dr W., som levde och dog i G. i Hessen. Jag har inte alltid handlat rätt på jorden, isynnerhet inte mot djuren och måste därför ännu umgälla det för att åter bli renad därifrån. Allt bedjande, offrande och mässläsande av andra för mig är alldeles onödigt, då var och en måste svara för sig själv, det finns förlåtelse hos Gud först sedan man själv frivilligt bättrat sig . . . Alla de långa kval, som jag tillfogade Guds skapelser, måste jag nu genomlida i min själ; det är så förskräckligt, att jag åtminstone ville bevara öde. . . Den barmhärtiga Guden har tillstätt mina närmaste efterkommande för ett liknande mig att säga eder detta, och jag ber nu var och en av eder att modigt och utan fruktan meddela vidare vad som förekommit här och mitt meddelande och att städse antaga er djurens nöd med förbarmande och att energiskt inskrida mot all slags djurplågeri. Ni måste också draga försorg om att mina ord nå påven och alla regerande härskare.'

Jag måste erkänna, att vi alla voro alldeles förbluffade inför detta Mene Tekel och alla kände vi oss mycket upprörda. Glädjande verkningar visade sig också snart. Två söner till en därvarande man bytte om studier, emedan herrar professorer vid deras studier i medicin menade att de inte kunde utesluta dem från experimenten på levande djur och ställde sig avvissande gent emot deras invändningar och vägranden." — Ett flertal personer voro närvarande vid denna händelse, som dock inte tilldrog sig på ett vetenskapligt laboratorium.

V.V.

Paradisets dröm förblir en *dröm*, så långt vi kunna se.

Vad blir då slutsumman av allt vad vi genomgått? Att denna värld, hela detta materiella tillstånd är ett ofullkomligt tillvarelsesätt. Därför ha människorna genom alla tider sökt att bakom det som synes och bakom tidens gränser ana och finna andra tillvarelsesätt, som t. ex. Schiller säger i sin dikt "Hoffnung": "Im Her-

Själens fiender

I en läkartidskrift kunde en avhandling skrivas med en rubrik motsvarande ovanstående, således "Kroppens fiender". Det skulle bli en vidlyftig historia alltifrån invälvsmaskar till bakterier, gifter, ohygienisk miljö, njutningsmedel etc. Den uppställda frågan skulle även framtinga en annan: "Huru skola fienderna bäst kunna bekämpas?"

Då det gäller människans själ kunna alldeles analoga frågor uppställas. Skulle den medicinska vetenskapen möta stora svårigheter att på det kroppsliga området besvara frågorna, så skulle det dock helt visst möta långt större svårigheter att besvara de psykologiska. Redan själva utgångspunkten skulle framkalla en mycket svårbesvarad fråga, nämligen: Vad är människans själ? Den frågan blir av helt annan natur än om man frågar vad människans kropp är, även om redan denna fråga icke finner ett mer än relativt svar. I denna tidskrift återkomma givetvis de uppställda psykiska frågorna om och om igen, varför vi här endast lämna några tankar.

Själens fiender kunna vi indela i tvenne kategorier, dels de som uppväxa inom människan själv, dels de som tränga sig på henne utifrån. Vi kunde härvid göra en jämförelse mellan kroppens och själens fiender: epidemiska sjukdomar på båda områdena och motmedel mot dessa (hygien, isolering, desinfektion av smittokällor m. m.), medfödda sjukdomar, vilka hänvisa till regeneration och urval; skador, som åsamkas genom yttre påverkan och faror, där man t. ex. uppsätter skylten "döden lurar, lura döden", det är väl sådana skyltar barnuppföstrare och religiösa verksamheter uppsätta vid sitt arbete, det behövs många arter av trafik-kultur här i världen; kännedom om gifterna och deras verkningar, varest de hota o. s. v.; den andliga och den fysiska dieten. En sådan jämförelse framkallar också frågan, i vilken mån intresset är inriktat på den ena eller andra av de båda linjerna.

Rättsväsendet har uppställt frågan, i vilken mån självförsvar är berättigat. Då det gäller nu ifrågasvarande fiender behöver ej en sådan fråga uppställas. De äro i själva verket fiender, som hota människan till livet. Härav följer att människans ställning här i världen är kämpens, krigarens. Hon har att genomföra en oavslutlig kamp mot kroppens och andens fiender. En strid kan ju vinnas eller förloras. Men ingen krigshär gick ut ur striden utan förluster, även om segern vanns. Vår uppgift är att vinna seger, även om striden skulle bli hård. Man kan ju också lida nederlag ända därhän att man blir ett värnlöst byte för fienden. Sådant bör allra minst ske på det andliga området — att

zen kündet es laut sich an: Zu was besserm sind wir geboren."

För oss gäller det att göra det bästa möjliga av det som är, att undvika all grymhet, att där det är nödvändigt att döda djur göra det på lindrigaste sätt. Ha vi rätt att hålla oss med husdjur? Ha vi rätt att behålla hundar och katter? O.s.v.

Hur ska vi kunna förklara motsatsen mellan fullkomligheten och ofullkomligheten? Vi se de fullkomligt tänkta lagarna och den ofullkomliga gestaltningen i denna världen. Inför allt detta se vi en utveckling och en övergång till ett annat tillstånd: "Nya himlar och en ny jord, där rättfärdighet bor" och fullkomlig harmoni.

Viktor Vallberg

förlora den personliga förmågan av reaktion är ett dystert öde.

I striden är det av vikt att lära känna fienden, vilken han är och hans stridsätt, hans planer och avsikter. Själens fiender rikta givetvis sina anfall mot de svagaste punkterna. Det behövs bara en enda verkligt svag punkt, så kan det gå som man ofta läser om forntidens angrepp mot befästade städer, att staden var ointaglig från alla andra sidor utom en, där fiender kunde bryta sig igenom. Den psykiskt svaga punkten kan ofta vara fysiskt betingad: viljeorganet kan t. ex. vara svagt, eller näringsorganet eller det sexuella organet övernormala, eller liknande kan vara förhållandet med stridsinnet. De svaga punkterna måste då ses om. Att klart veta de svaga punkterna är redan halva vägen till att vinna drabbningen.

Upplysning är således av stor vikt. Här kräves ett oerhört arbete. Men vad förslår upplysning och uppfostran utan människans egen vilja och lydnad för "inkallelsen" till strid, mod, uthållighet, framtanda, målsättning! Det är icke värdigt en vuxen människa att stå under förmyndare. Hon skall vara myndig att arbeta och kämpa livets strid på egen hand. Men aldrig kan hon fylla sin uppgift som människa såsom eremit, ökenmänniska, klostermänniska. Till en enskild i gruppen är hon kallad. Gemensamt måste kallet fyllas. Heter det "ensam är stark", så heter det också med lika rätt "enade vi stå, men söndrade vi falla". Vi leva i sammanslutningar: familjer, samfund, föreningar, socknar, nationer, o. s. v. Vårt livs lösen måste vara: Seger, seger! men icke ordet "seger eller död", själen vet ej av död.

V.V.

Karmalagen

Karmalagen eller vedergällningslagen är en lära (dogm), som går tillbaka till forntiden. Dess innehåll är att människan måste gottgöra (försona) sina brister genom reinkarnation (omfödelse). Hur länge skall denna process fortgå? Naturligtvis till dess människan inte längre har något att gottgöra. Kan det tillståndet uppnås på den vägen?

Enligt den hinduiska läran kan omfödelseprocessen ske såsom en återgång ömsom till djur och människa, vilken tror kallas *själavandring*. Denna bör skarpt skiljas från reinkarnations-tron, som anser omfödelse av människoande kan ske *endast till människa*. — Buddha försjönk i inre tänkande och skådande. Han ansåg sig ha nått återerinring av sina föregående reinkarnationer långa tider igenom, ja, upplevat föregående världar. Det finns en uppgift om hans föregående liv i den här världen. Om den härstammar från honom själv eller från någon annan, vet jag inte: 58 gånger hade han haft kunglig ställning, 18 apor, 4 hästar, 4 ormar, 3 ödlor, 3 fiskar osv. — För Buddha var reinkarnationen tillvarons stora elände, från vilket man kunde befrias endast genom att bli frigjord från varje önskan till något i detta livet. Endast då hade man möjlighet att förbliva i Nirvanas tillstånd utan personliga önskningar.

För Buddha är alltså karmalagen ingen väg till frälsning. Den hör till denna världens ofullkomligheter liksom hela denna världens tillvaro. Till Västerlandet överflyttades buddismens pessimistiska världsuppfattning av Schopenhauer i hans snillrika verk "Die Welt als Wille und Vorstellung".

Hur ställer sig kristendomen till karmalagen? Eftersom den där uttryckes i orden "Vad män-

niskan sår, det skall hon ock skörda", så är lagen såsom en grundlag erkänd. Men ställes den i samband med reinkarnationen? Reinkarnationen erkännes icke på kristet håll såsom något normalt, även om den icke alltid förnekas. På ett kyrkomöte på 500-talet förkastades denna lära. Det var i samband med motsättningen till gnosticismen.

Har människan emellertid ända från födelsen ingått i karmalagen som sitt följe, så måste hon ha kommit in under denna redan före födelsen på ett personligt ansvarigt sätt. Eljes måste vi tro, att vi leva i en värld av meningslös förbannelse. Eller kunna vi verkligen tro, att en sådan varelse som människan med detta medvetande, denna självbestämmelse, detta samvete, är bara ett slumpens spel i en värld förutan föregående orsaker? Nej, varje människa, som kommer hit, måste ha ett personligt föregående. Och här har till uppgift att själv förbättras, återkomma till ett föregående, ursprungligen mera normalt tillstånd, från vilket hon avvikit. Mer än man tror på endast *en* inkarnation eller man tror på reinkarnationer, så förutsätter hela världstillståndet vad som med ett klart uttryck kallas "syndafall". Finns emellertid förut tillvaro, då följer därav, att födelse hit mer än en gång är icke utesluten. Reinkarnationsläran har även starka skäl utan att behöva göras till en dogm om långa serier av dylika vandringar. I sådant fall må vi sannerligen med Buddha anse hela denna världen och vår tillvaro här som en olycka. Ty en förnedring av svår art måste denna vandring vara. Och i så fall blir ju kristendomens uppgift att frälsa oss ur denna helvetesvandring, för så vitt vi inte föredraga Schopenhauers tro på mänsklighetens utslöckande genom den egna viljan eller slöckandet i Nirvana enligt Buddha.

Slutsumman och lösningen av allt vad nu sagts är att karmalagen är endast en av de andliga lagarna. Den är icke allenarådande och bestämmer icke ensam över oss. Vi människor ha ett personligt förhållande till Gud och de av honom fastställda andliga lagarna. Våra livsvägar kunna förändras och ledas genom det personligas krafter, vilka icke äro bundna av fatalistiska dödsvägar.

V. Vallberg

Astrid Gillmark TVÅ BÖCKER SOM MAN TALAR OM

Jag vet

Författarinnan berättar om sina nästan dagliga kontakter med människor "som gått över", som vill att hon skall förmedla en hälsning till någon efterlevande.

6:te upplagan — 25:e tusendet

Pris 14:75 + moms

Jag ser

I sin andra bok berättar Astrid Gillmark om hur hennes visioner blivit verklighet samt om nya kontakter på det andliga planet.

2:a upplagan — 25:e tusendet

Pris 14:75 + moms

Litteraturförlaget

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Året 1796

Året 1796 är ett stort märkesår i människosläktets historia. Detta år kan nämligen betraktas som utgångsåret för tre upptäckter av den allra största betydelse. Dessa tre voro: *Smittkoppvaccinationen* — *Frenologien* — *Homeopatien*.

Av dessa tre har endast en erhållit erkännande och allmän användning fram till vår tid. De andra två ha allt intill denna dag blivit allmänt förkastade av den officiella vetenskapen.

Att skriva en bok med de tres historia skulle bli en ytterst intressant och belysande skrift, som likväl skulle röna ödet att nedsänkas i tystnadens nutidsgrav.

Några glimtar av deras öde må dock lämnas. Endast den ena av dem, nämligen *vaccinationen* blev antagen av samtiden. Och man kan väl säga, att aldrig har någon upptäckt eller föregiven sådan så hastigt blivit antagen, spridd, känd, uppreklamerad. — De första tre åren efter Jenners offentliggörande hade ej medfört större observation eller användning. Det var först sedan tvenne omständigheter inträffat till vaccinationens förmån alldeles utan Jenners egen förtjänst: Den ena var, att en läkare *Pierson* åstadkommit det verkliga vaccinet från smittkoppor, som alltsedan dess varit det allmänt gällande. Jenners "kokoppvaccin" kom aldrig till allmän användning. Detta var såsom engelska experter påvisat syfilissmitta, som genom någon mjölkerska spritts till juvret på någon ko. Denna "lymfa" skulle vara *motmedel*, således allopatiskt verkande, i förhållande till smittkoppor, enligt Jenner. Detta medel kom aldrig till användning. — Den andra orsaken till framgång för vaccineringsen låg däri, att det engelska parlamentet utan några som helst bevis eller någon erfarenhet endast på den lösa grunden av Jenners påståenden tilldelade denne ett stort anslag för den förmenta upptäckten.

Sålunda blev koppvaccinationen antagen. Den troddes vara ett för hela livstiden verkande motmedel mot den förfärliga sjukdomen. Under åren 1800—1801 spreds vaccinationen över snart sagt hela världen, till Indien, till Amerika och Europas länder. — Därmed var all kritik och uppmaning till prövning och avvaktan utan verkan. Men — så kom en kritik gent emot allt vad man kunnat vänta — en koppepidemi svepte fram över London 1805. Vaccineringsen var en besvikelse. Kopporna gick fram över den under de senaste åren allmänt vaccinerade befolkningen. Jenner måste fly från London för att inte bli lynchad. — Men epidemien gick över. Och människorna glömde. Och nu hade man börjat att bekämpa kopporna med ett annat medel, nämligen isolering av de sjuka. Och därefter kan man uppvisa, att tar man en omfattande statistik under 150 år från olika länder och trakter i världen, så ger denna ett solklart bevis för att, var helst som man genomför isolering och hygieniska åtgärder, där behärskas kopp-sjukdomen, och varhelst man litat på vaccinationen enbart, där gå koppepidemierna fram, "såsom om man inte alls vaccinerade". — Härmed är inte historien om vaccineringsen slut. Det är bara en inledning. Den första vaccinationen har dragit med sig en rad av andra sådana. Släktet skall vinna sin hälsokraft och motstånd mot smittosamma sjukdomar genom sjukliggörande! I denna metod ligger dock ett erkännande av metoden i homeopatien: Lika

mot lika. Men — vad denna beträffar, så vägrar man att göra opartiska prövningar och undersökning. Trots all förföljelse, allt förtal, alla försök att döda, så lever homeopatien igenom allt detta och vilka metoder, som än komma att vidtagas, så kommer den att leva igenom ända till dess att homeopatiens motståndare "upptäcka" densamma och införa den i den allmänna behandlingen under andra namn, såsom det redan håller på att ske.

Återstår den tredje upptäckten, *frenologien*. Denna var under senare delen av 1800-talet ganska allmänt erkänd och tillämpad, även av läkare i offentlig ställning, och en rikhaltig litteratur utgavs. Här kan jag hänvisa till min bok "Aftonrodnad och Morgonbrand" samt flera andra skrifter, där frenologiens sanning är klargjord. Den kommer att när som helst, troligen helt oförmodat, att dyka upp såsom en stor vetenskaplig upptäckt. Det finns redan en del tecken därpå. — Men hur skulle väl den vetenskap, som under 165 år förnekats två sanningar och agiterat för en villfarelse, för vilken man i nästan hela världen erhållit tvångslagsstiftning, kunna öppet erkänna både sanning och misstag? En sådan ovanlig företeelse har man ej att vänta, dock möjligen om 50 år. Det kan väl ej vara möjligt att i längden förvärda synen.

Var tid har sina faror och vår har ej mindre än föregående. Vi inskränka oss här till ett visst område för dessa faror och kunna härvid hänvisa till ett yttrande av medicinalstyrelsens chef, *Arthur Engel*. Vi hämta detta i den form det återgivits i "Tidskrift för Homeopati", nr 4, 1964:

"Jag kunde inte föreställa mig — förrän jag fick statistik — den oerhörda omfattningen som läkemedelskonsumtionen har, inte bara i detta land. Konsumtionen av läkemedel med alla dess positiva resultat har också bestämda hälsorisker, jämförbara, kan man säga — med en stor del kemisk-tekniska produkter, som i allt större antal uppträder i vårt dagliga liv, t. ex. i födan.

Tillsatsmedlen till födan uppgår till närmare tusentalet här i landet. I vårt dagliga liv kommer vi i beröring på olika sätt med kemiska substanser med toxisk verkan (giftverkan) av många gånger långsiktig natur, allergiserande (överkänslighetsframkallande) och möjligen också med en mutagen (nya ärftliga egenskaper) eller radionimetisk (strålningsliknande) effekt." — Detta var hämtat ur "Svenska Läkartidningen", nr 44, 1964.

Här kunde man skriva en lång avhandling såsom kommentar till detta korta men så innehållsrika anförande. Vi få närmast oss med endast några korta anmärkningar, 1. Yttrandet är gjort inför ett slutet sällskap, läkarskrået. Man måste fråga: Borde inte de kunskaper, som ligga därbakom, lämnas ut till den stora allmänheten och borde inte några verk samma åtgärder påyrkas för att åstadkomma en ändring?

2. En punkt i detta yttrande förtjänar att framför allt understrykas, att en mängd av dessa medel eller summan av dessa medel kunna framkalla "mutagena" egenskaper. Det framställs i yttrandet såsom "möjligen"! Vi kunna gott ta bort detta "möjligen". Det är inom den senare ärftlighetsvetenskapen ett reservationslöst känt förhållande, att "gifter inverka på arvsfaktorer". Låt allt folket entydigt och utan förbehåll komma kännedom om den saken för de efterkommandes skull. Skall det fortsätta med den allmänna förgift-

ningen och den i alla avseenden pågående degenerationen, då är det bättre att de ej bli födda. En förfärlig sanning, men det är en sanning.

3. Av yttrandet framgår att även de *mediciner*, som människorna i sådan oerhörd mängd förtära, ingå i den allmänna förgifningen. Vilket starkt argument blir inte detta för *användningen av den homeopatiska medicinen*, som ej kan medföra någon allmän giftverkan. Tvärtom så motverka dessa medel följderna genom att stegra kroppens egna reaktioner. Ty kroppens egna krafter av instinkt och motgifter kämpa för bevarande av människans hälsa och dess återställande.

V. Vallberg

Vi hava rivit våra faders hyddor och byggt oss cederhus och Sabas kryddor och Cyperns druvor mogna för vår tand. Vår levnads alla timmar flyga lama som feta duvor, makliga och tama.

(Erik Axel Karlfeldt)

Örtextrakter

Björk	3:85	Mistel	4:65
Blodrot	7:90	Myrra	7:90
Brännässla	3:85	Ormbunk	4:85
Gurka	4:65	Pepparmynta	4:65
Hagtorn	4:65	Persilja	4:65
Hamamella	3:85	Ratania	3:85
Havstång	6:35	Rosmarin	4:65
Humle	4:65	Rättika	7:80
Hästhov	3:85	Rölleka	6:35
Johannesört	7:80	Rönn	5:85
Kamomilla	7:90	Taklök	6:35
Kastanj	3:85	Valleriana	7:90
Ljung	4:65	Vallörtsrot	6:35
Maskros	3:85	Akerfräken	3:85
Melissa	4:65	Sov gott	5:85

Elisabeth Ståhlgren

EVIGHET — OÄNDLIGHET

Läran om 10 dimensioner

Författarinnan får oss på ett lättfattligt och lärorikt sätt att röra oss med matematik och fysik på den ockulta vetenskapens högsta plan.

Vi har lärt oss att röra oss med tre dimensioner. Men redan sedan långt tillbaka har vetandet skymtat en fjärde dimension. Här rör sig författarinnan med 10 dimensioner och redogör för dessa på ett enkelt sätt. Boken är försedd med tabeller och diagram som på ett överskådligt sätt redogör för vad författarinnan menar.

Kr 22:—

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

ARNICA-TINKTUR

(Tinct. arnicae 4 del., tinct. hamamelidis 1 del.)

För behandling av friska sår med eller utan blånad eller svullnad, särskilt vid skador som uppkommit genom yttre våld, såsom fall, stötar, slag, skavning, brännskador, insektsstyggn etc. Användes på så sätt att en bomullsudd anfuktas med tinkturen och därmed påstrykes skadan eller ock kan en bomullskompress infuktas med tinkturen och påläggas samt ombytas 3 à 4 ggr pr dygn.

Förpackning: Flaska à 100 ml kr 4:30

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Nyhet! - SOJABIT

SOJABIT är ett nytt födoämne, en förädlad sojabönsprodukt, noggrant kontrollerad. Helt vegetabilisk med högvärdigt protein, låg fetthalt. Köttliknande konsistens.

SOJABIT är ett poröst torrt material i 10 mm tärningar, har mycket låg vattenhalt som innebär en hög lagringsstabilitet. Erbjuder en billig källa av högvärdigt protein, ger många variationsmöjligheter och är en god köttersättning.

SOJABIT ger energi och kraft och Ni känner Er lätt efter en måltid — ej tung eller dåsig.

SOJABIT är snabblagat, ha alltid SOJABIT hemma i reserv. Då SOJABIT är billigare än kött kan man därmed nedbringa matkostnaden.

Av SOJABIT kan man laga många rätter på en gång som fryses ner, då har man olika rätter att välja på för en snabb måltid.

SOJABIT är en lämplig köttersättning för barn och vuxna, samt de som banta och ej vill ha tung köttföda.

SOJABIT är synnerligen bra och lämplig som dietmat där det vegetabiliska ursprunget har kontrollerats och dess innehåll av vegetabilisk fetthalt är av vital betydelse. Enligt vetenskapliga rön är vegetabiliskt fett och protein ur hälsosynpunkt värdefullt.

SÄLJES i 500 gr. förpackning.

Finns osaltat eller med salt och lök.

Pris 11:75

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

Örtagubben har avlockat en hel del örter deras läkande krafter. Han har skrivit ner sina iakttagelser i den här boken och har dessutom meddelat 16 sidor råd betr. läkande örter och homeopatiska medel vid olika fall av påkommen ohälsa.

7:50 + oms.

Boken finns hos bokhandlare, i Reformaffärer och, förstås, hos

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90 —
Stockholm Va

VETEGRODDOLJA

Vetegroddoljan har på få år blivit välkänd, huvudsakligen på grund av dess rikedom på E-vitamin. Vi känner inte till något naturligt näringsmedel som i E-vitaminhalt ens kommer i närheten av denna olja.

En matsked vetegroddolja dagligen är i regel den lämpligaste mängden att ta in. Man bör intaga oljan som den är eller också som salladsås eller blandad med grönsaker. ÖRTAGUBBENS VETEGRODDOLJA innehåller dessutom något Lecithin och Pektin, vilket bl. a. ökar hållbarheten.

Fl. 150 ml kr. 11:50

Fl. 300 ml kr. 20:35

För att tillfredsställa en önskan från våra kunder tillhandahålls den nu i:

ekonomistorlek (500 ml) kr. 27:—

VITLÖKSKAPSLAR

Vitlök är den starkast helande vegetabil som finns. Intet ämne rengör och desinficerar så som vitlök tänderna och munhålan, halsens och bronkernas slemhinnor, motverkar jäsning i mage och tarm, fördriver inälvsmaskar och andra parasiter, desinficerar urinen, botar utslag och exem, motverkar åderförkalkning och högt blodtryck och stimulerar alla körtlar till verksamhet (ur Örtagubbens 25 underbara läkeörter).

Vitlökskapslar:

25 st 1:85

50 st 3:65

100 st 7:—

200 st 12:40

HAMAMELIS-SALVA

Oumbärlig sår-läkande salva vid behandling av friska sår och skador, som uppkommit genom yttre våld, ävensom brännskador, solbränna, naring hy, självsprickor, ömma och såriga fötter, skoskav, spruckna händer, insektsstyggn etc.

Förpackning: Burk à 50 g 3:90

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

H. Kjellson

FORNTIDENS TEKNIK

Fr. konstaterar, att flera tusen år gamla kulturer tekniskt sett stått på högre nivå än vår. Till denna uppfattning har han kommit genom ingående studier av olika källskrifter, icke minst Bibeln.

Det fanns reaktionsdrivna flygplan på Hesekiels tid. Mose hade radioaktivt ämne i arken och dåtida krigshävar var utrustade med alla moderna förstörelsemedel som tanks, kulsprutor och dödsstrålar.

Pris 18:— + moms.

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

SEKLET

Redaktör och ansvarig utgivare: HARRY BLOM

Redaktion och Expedition:

Luntmakargatan 90 — 113 51 STOCKHOLM

Tel. 08/32 26 60 — 31 04 63

Utkommer med 6 nr 1969

Pren.avgift 12:—

Postgiro: 23 04 40

Bankgiro: 56 — 5472

Strängnäs Tryckeri AB, Strängnäs 1969

Lentmätare

Herr Carl Olof Holmqvist

Svartingstorp

380 31 LÄCKEBY

Andra upplagan

Oscar Busch

HUR MÄNNISKOÖDEN TVINNAS

Under de två första decennierna av vårt sekel utgavs på vårt förlag en serie böcker signerade **Oscar Busch**. De blevo mycket omtyckta av den läsekrets som kom i kontakt med dem och bidrog säkert i hög grad till den forskning som sedan dess har pågått, och som alltjämt pågår på det parapsykiska och spiritualistiska området.

HUR MÄNNISKOÖDEN TVINNAS handlar om en liten grupp människor som sammanstrålade här i Norden vid brytningen mellan heden- och kristen tid. Den handlar om illdåd och uppoffrande kärlek (är inte all kärlek uppoffrande?), om poesi och grymhet och om hur de möttes "på andra sidan", där de försonades och beslöt att åter gå ner i materien för att ställa allt rätt igen. Men den visar också hur vi går ner i denna världen "med bindel för ögonen", och hur svårt det är att hitta rätt kurs.

Vare sig man läser boken för att lära något, vilket man otvivelaktigt gör, eller om man enbart läser den som skönlitteratur, får man en god behållning av läsningen.

Wermlands Allehanda skrev på sin tid "...Att skriva om livets och dödens mysterier är ingen lätt sak, än mindre att göra så, att det allvarliga och djup-sinniga innehållet även blir för den däri oinvigde fängslade och medryckande, men det kan denne författare göra".

För att kunna erbjuda denna upplaga till ett lågt pris är den utförd i pocketut-förande.

Pris 7:50

William Naylor

Eviga Sanningar

visdom från en högre värld

Under årens lopp har meddelanden från **Silver Birch** regelbundet publicerats i två facktidsskrifter i England.

Sex samlingsvolymerna har utgetts och **Silver Birchs** filosofi har blivit spridd och uppskattad över hela världen.

Pris 11:50

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm

AKTUELLA BOKSPALTEN

Nytt

Charlotte Leopold
von Arenstorff

MANNA FRÅN HIMLEN

Återigen en intressant bok, skriven av ett medium om sina egna upplevelser på det spiritualistiska området. Författarinnan är känd i vida kretsar i huvudstaden och uppskattad för sin förmåga att se in i "den andra världen" och ta emot budskap från personer som "gått över" gränsen. Boken har givits ett smakfullt typografiskt utförande.

Pris 18:—

Lika nytt

Puck Beer

ANTECKNINGAR FRÅN EN MÖTESPLATS

Mötesplatsen är en parapsykologisk studiecirkel, och boken utgörs av mötesprotokollen, dvs. av budskap från "andra sidan", som författarinnan under stark inspiration talat in på band.

Pris 15:—

Nästan nytt

Carl-Martin Edsman

MYSTIKER I VÄLLINGBY

Den i SEKLET nr 2 1968, tidigare i radioföredrag, återgivna berättelsen om en kvinnas i Vällingby mystiska upplevelse, har nu blivit en bok. I denna behandlar förf. mystik ur skilda aspekter. Kapitelrubriker: Ur mystikens historia — Röd madonna och kristen mystiker — Mystiker i Vällingby — Människan inför kosmos — Själavandring och drömmar — Kemisk mystik (Meskalin, LSD m m.) — Religiösa upplevelser i litteraturen.

Pris 11:25

Birger Qvarnström

PARAPSYKOLOGI

Förf. ger en intressant och kunnig översikt av de parapsykiska fenomenen. Boken innehåller en mängd helt eller delvis återgivna beskrivningar å experiment och fenomen, samt kommenteras. Dessutom 6 sidor litteraturlista och 8 sidor ord-förklaringar.

Endast ett fåtal ex. kvar.

168 sid, stort format, 19:50

Litteraturförlaget

Luntmakargatan 90, 113 51 Stockholm